БИБЛИОТЕКА „БРАЌА МИЛАДИНОВЦИ“ — Скопје
— ОДДЕЛ ПЕРИОДИКА —
Инв. бр.

Трагичен викенд во Јапонија

Токио, 11 ноември (Танјуг)

Во саботата попладне милиони Јапонци ги возбуди веста за тешките несреќи во рудникот за јаглен на островот Киу Шиу и железничката пруга Токио — Јокохама. По 25 часовните операции за спасување во кои учествувале преку 3.500 лица утврдено е дека во двете несреќи загинаа 616 лица, а околу 500 се тешко повредени.

ОПШИРНО НА 16 СТРАНИЦА

СО СРЕЌА!

ЕКСКЛУЗИВНА ИЗЈАВА НА ИВО АНДРИЌ ЗА ЧИТАТЕЛИТЕ НА „ВЕЧЕР“

Белград, ноември. — Еминентниот југословенски писател Иво Андриќ, добитник на Нобеловата награда за литература, го прими нашиот белградски дописник кому, посветувајќи своја фотографија за „Вечер“, му даде специјална изјава за нашите читатели.

Иво Андриќ за време на земјотресот престојуваше во Шведска. Тамошниот печат објавуваше негови фотографии со следнава легенда: „Тој има пријатели во Скопје“.

„Со среќа!
На редакцијата на весникот „Вечер“ — Скопје
Иво Андриќ“

Изјавата на Иво Андриќ за нашиот весник гласи:

„Веста за земјотресот во Скопје ми дојде далеку од земјата и малку на чуден начин. Бев на север во Шведска, далеку над поларниот појас, во рударски центар, во градот Кируна.

Попладне ме повика на телефон тамошниот дописник на еден стокхолмски весник. Извинувајќи се рече дека сака да зборува со мене за — Скопје! Бидејќи не знаев ништо за она што се случило, тој многу претпазливо ми ги соопшти сите оние први и не потврдени вести. Бев поразен и толку збунет што не знаев што да кажам. Пред да успеам да се соземам, почнав да добивам нови телефонски покани од други новинари. Вестите беа страшни. Градот е срамнет со земја. Бројот на мртвите околу сто илјади. И слично.

Настојував да им кажам што повеќе за Македонија и за нејзиниот главен град. Кога останав сам, веднаш помислив утре со првиот авион да се вратам во земјата. Тешка беше таа ноќ на далечниот Север, полна со неизвесности и мачни мисли. Во секавањето постојано си го претставував Скопје, неговите улици и најубавите згради во нив. Пред очи ми излегуваа редум лицата на моите другари скопски писатели. Се прашував што ли станало со нив. Што станало со Лазо Личеноски и со толку други? Сѐ ми изгледаше како неподнослива загуба, како подмолен удар на судбината кој паѓа толку потешко, колку човек е подалеку од својата земја. Вистински кошмар.

Утредента добив телефонска врска со нашата амбасада во Стокхолм. Разговорот малку ме успокои.

На враќање се задржав во Данска, во Копенхаген. Тука имав можност во нашата амбасада да се сретнам со дански писатели, новинари и уметници. Најмногу се зборуваше за Скопје. Настојувавме да им објасниме што значи за нас Македонија и нејзиниот главен град, какви сѐ културни напори вложи тој народ во ослободената земја. Итн., итн.

Морам да кажам дека сите луѓе, културни работници и новинари со кои доаѓав до допир во Шведска и Данска, покажуваа големо вистинско сочувство; со внимание и разбирање слушаа податоци за Скопје и неговите загуби, и им даваа место во своите весници, на радиото итн. Сите сакаа да му помогнат на Скопје. И навистина помагаа, морално и материјално.

Сето тоа дејствуваше како олеснение во тие неколку мачни денови на враќање во земјата.“

вечер

СКОПЈЕ — ПОНЕДЕЛНИК, 11 НОЕМВРИ 1963 — БР. 1 — ГОД. I
ИЗЛЕГУВА СЕКОЈ ДЕН ОСВЕН ВО НЕДЕЛА. — ПРИМЕРОК 20 ДИН.

ДРАГИ ЧИТАТЕЛИ

Обичајот да се претставуваме и запознаваме, во случајов кога тоа го прави еден нов дневен весник мора да отстапи, од вообичаените церемонии. „Вечер“ тоа го прави со своите 16 страници и сѐ она што е поместено во нив.

Затоа познанството веќе е вос поставено и тоа е првата нишка на пријателството меѓу вас и вашиот нов весник „Вечер“.

Појавувањето на „Вечер“ уследи по долга низа години чувствувана потреба од уште еден дневник во Републиката, потреба од еден катадневен информатор за разбуениот живот на еден град од преку двесте илјади жители, град што беше највпечатливиот цвет во букетот што се разбуја во Македонија. Случајот, најтрагичниот случај во поновата македонска историја што се именува со смртоносното име на катаклизмата, со невидена сила го исфрли од нормалниот тек животот во Скопје, за да му наметне сосема нов правец на движењето и дејствување, интереси и потреби; ја засили временската потреба од еден дневен весник.

Тој, под ова име, еве дојде.

Дојде меѓу вас читателите да биде придружник на вашиот живот. Да ви ги претставува невидените напори на еден град во надчовечката борба да го поврати својот лик, да ја добие онаа сончевина што ги полнеше неговите пори пред катастрофалниот 26 јули. Неговото настојување е свртено само во еден правец — да биде одраз на сето она што се случува денеска во најголемото југословенско градилиште — Скопје, но неисклучувајќи ги сите дејствувања во Републиката и во југословенската заедница; не игнорирајќи ги сите светски збивања.

Страниците на „Вечер“ секогаш со полно разбирање и ефикасност, со најможна брзина ќе бидат отворени за сѐ она што се вика настан; за човекот во тој настан — еднакво за оние што својот дом уште, но не за долго, го одбележуваат со број на шатор; на луѓето што се под виткуваат под разриените нове ќекатници во напорот да ја претечат зимата; на луѓето што во својот секојдневен работен биланс низ целата земја забележуваат поен за себе и за овој град; за милионите во светот што бараат сонце под оваа планета и за луѓето што веќе го имаат и во изобилство.

Страниците на „Вечер“, кога по напорната работа ќе се отворат пред вас, читатели, ќе говорат за неговите стремежи и ефикасноста да ви го даде сѐ она што го чувствувате како потреба од информирање и разонода. Тогаш, во четири очи, искрено кажете му што му недостасува. Тој ќе ги отвори страниците и за вашите мисли, потреби, желби, зашто само со таков непосреден контакт доаѓа бараниот резултат. Нека ова биде и поканата за ваша соработка во него.

РЕНЕСАНСА НА СКОПЈЕ

● КЕМАЛ СЕЈФУЛА ЗА ПЕРСПЕКТИВИТЕ НА НАШИОТ ГЛАВЕН ГРАД

Перспективите на Скопје се секако најактуелната тема што го окупира вниманието на нашите граѓани. Какви се програмите за обновата и изградбата на градот, што станува со урбанистичкиот план, дали се познати критериумите за доделување на станови — тоа беа нашите прашања што му ги упативме на потпретседателот на Извршниот совет на Собранието на СР Македонија Кемал Сејфула. Разговорот го донесуваме на 2 страна.

Финалните работи во населбите се во полн ек

ЈУРИШ КОН СЛОБОДНИОТ ГРАД (СТР. 2)

ЗОШТО СКОПСКАТА КОТЛИНА Е СЕИЗМИЧКИ АКТИВНА (СТР. 6)

3.200 ПОПРАВЕНИ СТАНОВИ (СТР. 9)

БОШАЛЕВСКИ ВО ВАРДАР? (СТР. 15)

3432/66 2255/74

РАЗГОВОР СО КЕМАЛ СЕЈФУЛА

Се запира градбата на монтажните згради во потесниот дел на градот

Потпретседателот на Извршниот совет на Собранието на СР Македонија Кемал Сејфула го прими нашиот уредник и одговори на неколку прашања за читателите на „Вечер".

— Тешко е поопределено да се зборува за некои поконкретни перспективи на Скопје поради отсуството на програма за обнова и изградба на градот, — рече Кемал Сејфула. — Тоа ќе се знае кога овие перспективи ќе бидат набележани во седумгодишниот план на нашата југословенска заедница, што веќе се изработува. Но, тргнувајќи од мерките што се преземени досега и што се преземаат, може да се очекува дека во наредните години Скопје ќе биде вистинско градилиште и ќе се забележи силен подем во сите области од животот: стопанскиот, комуналниот, здравствениот, културниот и на полето на општествениот стандард. Сето тоа заедно несомнено ќе претставува вистинска ренесанса на Скопје.

— Тоа значи дека обновата и изградбата на Скопје нема да ги наруши плановите за изградба на нови објекти.

— Не само што нема да се нарушат плановите, туку тие ќе стануваат поголеми по својот обем и ќе се вложуваат нови инвестиции. Впрочем, дека обновата на градот нема да повлијае врз другите области, може најдобро да се види од тоа што од вкупните инвестиции за идната година 40% отпаѓаат само на Скопската железарница.

Силниот подем во стопанството, што се очекува во иднина во Скопје, секако ќе овозможи да се забрза изградбата на новиот град, кој со пространите авении и улици, со модернизацијата на сообраќајот, канализацијата, водоводот и другите комунални објекти, навистина ќе претставува сосема друг град од оној што беше досега, не само по својот стопански потенцијал туку и по својата убавина. Накусо кажано, стопанството на Скопје ќе постигне поголема стопа на пораст одошто беше забележувана пред земјотресот, но сепак треба да се има предвид дека степенот на стопанскиот подем веројатно ќе беше поголем ако не дојдеше до катастрофата. Кога ја изнесувам мојата визија на ново Скопје, имам предвид дека во реализирањето на програмата за негова изградба ќе се ангажираат сите фактори.

— Дали е позната урбанистичката програма на новиот град?

— Генералниот урбанистички план не е готов, но се вршат сериозни подготовки. Сите ставови тргнувајќи и од мислењето на стручњаците, наши и странски, се единствени: Скопје треба да се гради на местото на кое се наоѓа сега, и затоа не би требало да се дозволат никакви импровизации во градбата. Сакам да истакнам дека би требало да се запре натамошната градба на монтажни згради во потесниот дел на градот, па и на оние објекти што се подигнати само до темелите. Во иднина нема воопшто да се дозволи градба на вакви згради во тој дел на градот, ниту за живеење, ниту за сместување на установи и институции. Ваков став се заземе затоа што некои организации и установи тргнаа на широк план да ги решаваат своите проблеми во потесниот дел на градот, подигајќи импровизирани објекти.

— Дали се познати критериумите за доделување на станови?

— Прилично е дискутирано за начинот и критериумите на распределбата на становите, но сè уште не се расчистени некои прашања. Важно е да се истакне дека на поединци и на работни организации ќе им се овозможи да купуваат станови и со сопствено учество, на кредит да купуваат. На тој начин се овозможува секоја работна заедница конкретно да пристапи кон решавање на станбеното прашање според критериумите што ќе ги утврди самата заедница.

БИЛТЕН

МЕТЕОРОЛОШКИ

	минимална	Температура денес во 10 часот
Скопје	2	11
Крива Паланка	4	12
Битола	2	11
Демир Капија	3	10
Лазарополе	4	13
Охрид	6	13
Штип	3	10
Прилеп	5	12
Берово	0	9

Белград 18, Загреб 20, Љубљана 15, Сараево 10, Титоград 16, Ниш 12, Приштина 12, Нови Сад 21, Риека 15.

ПРОГНОЗА ЗА УТРЕ

Во котлините и речните долини — магла. Во текот на денот зголемена облачност. Ќе дува слаб до умерен јужен ветер. Дневната температура во мало покачување.

ХИДРОЛОШКИ

	Водостој на Вардар во сантиметри		
	среден	критичен	денес во 7 часот
Скопје	43	148	5
Демир Капија	145	380	113

СЕИЗМОЛОШКИ

Од вчера во 9 до денес во 9 часот не е регистриран потрес. Од 26 јули до денес се регистрирани 380 земјотреси.

Лондон — *Од нашиот дописник*

ДО КРАЈОТ НА ЈАНУАРИ:

Училишта и поликлиники од Англија и Франција

Вредноста на објектите :наменети за Скопје, изнесува 3,5 милијарди динари

Лондон, — 11 ноември. — До крајот на јануари, Скопје ќе добие 16 училишни згради, 12 поликлиники и 24 детски установи и со тоа практично ќе биде решен моментниот проблем од оваа област во градот — му изјави на нашиот дописник директорот на Дирекцијата за изградба на Скопје Трајко Стојков, кој како член на една делегација веќе неколку дена престојува во Британија. Споменатите објекти ќе бидат набавени половина од Англија и половина од Франција, врз основа на кредит од 5 години. Нивната вкупна вредност ќе изнесува близу 3,5 милијарди девизни динари.

Одличен квалитет на училишните згради

Договорот за набавка на овие објекти, сите од монтажни елементи, беше склучен уште порано во Скопје. Меѓутоа, делегацијата допатува во Британија (по слична мисија во Франција) за да ги утврди деталите и да ја забрза испораката на објектите. Според изјавата на Стојков, делегацијата е мошне задоволна од квалитетот на училишните згради што се купуваат во Британија, а британските претпријатија што ќе ги градат овие објекти се обврзале дека ќе направат сè, договорот да биде исполнет колку што е можно порано.

Некои контингенти со монтажни елементи веќе се на пат за Скопје преку Солун, а завчера замина за Скопје и еден караван со монтери од градот Гулверхемптон, седиштe на една од фирмите што ги испорачува монтажните училишта. Караванот е декориран со натписи на наш јазик — „Помош за Скопје" — и беше мошне свечено испратен од граѓаните на Гулверхемптон. Во овој град делегацијата од Скопје инаку имаше и повеќе трогателни средби, при кои Англичаните покажаа голема срдечност и разбирање за големите потреби на разурнатиот град.

Помош уште 4 полни — клиники

Делегацијата од Скопје исто така се состана и со претставници на организацијата „Борба против немаштијата" која досега има собрано голема помош за главниот град на Македонија. Според изјавата на Стојков оваа организација ќе испрати како помош за Скопје уште 4 поликлиники. Водени се начелни преговори и околу изградбата на едно средно училиште од цврст материјал, како специјален подарок од Британија за Скопје, во кое наставата би се одвивала на англиски јазик. Ако сè се заврши позитивно, ова училиште би почнало да се гради уште идната пролет и би останало во Скопје како симбол на меѓународната солидарност.

Н. Начевски

БАРАЊЕ: ДЕНУКЛЕАРИЗАЦИЈА НА ЈУЖНА АМЕРИКА

Њујорк, 11 ноември (АП). — Десет латинско - американски земји решиле да поднесат една резолуција со која му се апелира на Генералното собрание да го поддржи планот за забрана на нуклеарното оружје на целата територија на Латинска Америка. Резолуцијата од името на своите земји и од името на Боливија, Костарика, Еквадор, Салвадор, Хаити, Панама и Уругвај ја поденесоа во Главниот политички комитет на Генералното собрание делегатите на Бразил, Мексико и Чиле. Во резолуцијата се изразува надеж дека земјите на Латинска Америка ќе почнат со проучување на мерките за реализација на споменатата декларација, како и сите земји, а посебно нуклеарните сили, ќе дадат полна соработка за реализирање на спогодбата за образование на безатомска зона на подрачјето на Латинска Америка. Со резолуцијата се бара Генералниот секретар У Тант да го поддржи барањето на земјите на Латинска Америка за олеснување на техничката природа што ќе биде потребна во текот на проучувањето на овој план.

Како што се смета, иднината на овој план ги компицира односите САД — Куба. Во текот на дебатата за разоружувањето во Политичкиот комитет, американскиот делегат рече дека САД ќе ја смета за неефикасна секоја спогодба за образување на латинско - американска безатомска зона која не ја опфаќа и Куба.

БРИТАНИЈА БАРА ЛИБЕРАЛИЗАЦИЈА НА ТРГОВИЈАТА СО ИСТОЧНО-ЕВРОПСКИТЕ ЗЕМЈИ

Лондон, 11. ноември. — Како што јавува АФП, британскиот министер за надворешни работи Батлер и министерот за трговија Едвард Хит енергично ќе бараат од американскиот државен потсекретар Џорџ Бол либерализација на трговијата со источноевропските земји.

Според пишувањето на „Дејли Мел" Велика Британија и другите европски земји изразуваат надеж дека листата на забранетите производи за извоз во СССР и другите источноевропски земји, воведена во времето на најлошиот период на студената војна, ќе бидат ревидирана.

НА ЈУРИШ КОН СКОПЈЕ

Фрагменти од борбите на XII скопска ударна бригада

Во снежните мугри на 13 ноември 1944 година, покрај другите единици на НОВ и ПОЈ, во ослободувањето на Скопје учествуваа и баталјоните на XII скопска ударна бригада.

Извршувајќи ги поставените задачи, оваа прославена народноослободителна единица влезе како победник во намачениот главен град на Македонија и, нанесувајќи му големи загуби на непријателот, си обезбеди место на страниците на нашата историја.

Неколку фрагменти од таа дивовска борба ни опишува учесникот во ослободувањето на градот, партизанскиот командир, резервниот капетан I кл. Димитар Саздов.

НАПАД НА ДРАЧЕВО И ПРУГАТА

По формирањето на бригадата, што стана на 12 септември во велешкото село Фојница, имавме повеќе судирања. Веш командир на вод во I чета од Третиот баталјон и ја добивме задачата преку Жегљане да минеме на скопскиот терен. Подготвувајќи се да му нанесеме конечен удар на непријателот и да учествуваме во ослободувањето на градот, имавме повеќе борбени акции. Особено важни беа нападите над железничката станица во Драчево и уништувањето на железничката пруга од Скопје за Зелениково. Притоа ги уништивме и сите мостови над Маркова и Кадина река.

Овие напади предизвикаа тешки пореметувања во отстапувањето на големите германски воени формации, кои се враќаа од Грција. Затоа и нашиот успех беше толку значаен.

ЧИСТКА НА БАНДИТЕ

По овие акции, пристапивме кон расчистување на балистичките банди кои ги напаѓаа селата Ракотинци, Горно и Долно Соње, Говрлево, Добридол и Борово. Со неколку удари речиси повеќемината балисти беа принудени да се предадат. Еден мал дел се повлече преку Света Петка и Крушопек кон Сарај, барајќи заштита од германските окупатори.

Во тие октомвриски денови добив задача да водам чета. И со чести напади веќе почнавме да ја контролираме и долината на Треска. На тој начин во почетокот на ноември нашата бригада го контролираше целиот терен од Водно до електричната централа во Матка.

ПОДГОТОВКИ ЗА НАПАДОТ НА СКОПЈЕ

По сите извршени работи, ноќта на 12 ноември командантот на бригадата, народниот херој Трајко Стојковски, изврши смотра на сите баталјони. Потоа по претходно извршениот распоред, се упативме кон нашите позиции.

Ноќта беше студена. Дрвјата без лисја, а снегулките ја попрскуваа земјата. Тивко се провлекувавме низ веќе обраните лозја. Некаде пред зори започна да паѓа и снег. Над Скопје се спушти густа магла. Бевме благодарни на временските околности, бидејќи тие нам ни конвенираа. Го забрзавме одот и пред градските влезови започна да се раздденува.

Четата со која командував ја имаше добиено задачата да напаѓа во реонот од „Црниче" до „Мала станица". А непријателот беше стациониран -главно кај железничката станица. Требаше да претходи на нашето влегување напад со артилерија и минофрлачи. Но ова оружје го заменивме со нашата желба во Скопје луѓето да влезат како победници.

И така почна општиот напад.

ЖЕЛЕЗНИЧКАТА СТАНИЦА ОСВОЕНА

Меѓутоа, непријателот даваше силен отпор. До пладнето железничката станица, главниот објект во нашата атака, сè уште беше во нивни раце. Баталјонот донесе одлука да испрати една чета да нападне од бок. Непријателот беше изненаден, направи обид и таму да ја организира својата одбрана, но беше доцна. Околу 16 часот станицата веќе беше во наши раце. Последните борбени судирања беа толку брзу добивани, што непријателот немаше време да ја спроведе својата подла замисла да ја минира станицата. Освен еден мал агол, каде што беа активирани мините, сето друго беше спасено.

Заземањето на станицата ни овозможи да контактираме и со населението. Минувајќи по главната улица, бевме опсипувани со подароци, а кон нашите единици се придружија голем број граѓани.

НЕПРИЈАТЕЛОТ СЕ ПОВЛЕКУВА

Притиснет од повеќе страни, непријателот приквечерината се повлече преку плоштадот зад каменииот мост. Овде со пиетет се потсетувам дека само нашата единица имаше шестмина ранети и тројца загинати, меѓу кои се наоѓаше и најхрабриот во четата, комесарот Панче Арсовски.

На другиот ден градот го чистевме од остатоците на непријателската војска. Попладнето, по едночасовна јуришна борба, во наши раце падна и последното непријателско засолниште — учителската школа.

Со тоа Скопје беше конечно ослободено. Денот беше при крај, а по улиците на ослободениот град радосно чекоревме како победници.

ДИМИТАР САЗДОВ

БИБЛИОТЕКА „БРАЌА МИЛАДИНОВЦИ“ — Скопје
— ОДДЕЛ ПЕРИОДИКА —
Инв. бр. 2185 дин. 20

Вечер ФОРУМ Вечер

Јавното мислење бара нов весник

- НАШИОТ ГРАЃАНИН ИМА ПОТРЕБА ОД БРЗО, ТОЧНО И АВТЕНТИЧНО ИНФОРМИРАЊЕ
- „ВЕЧЕР“ ТРЕБА ДА БИДЕ „ВЕСНИК НА ДЕНОТ“ — МЕЃУПРОСТОРЕН ИНФОРМАТОР
- ЖЕНИТЕ: НУЖНИ СЕ ПОСЕБНИ РУБРИКИ ЗА МАЈКАТА РАБОТНИЧКА И СЕМЕЈСТВОТО

Барајќи мислења и очекувајќи сугестии, предлози и идеи, пред излегувањето на нашиот прв број, направивме мала анкета.

Општественици, политичари, работници, новинари, културни работници и граѓани одговараа на нашите прашања: дали излегувањето на „Вечер“ претставува некаков посебен настан и дали идните наши читатели очекуваат нешто посебно од првиот македонски вечерен весник.

Одговорите, концизно искажани и различни по зафатите и вкусовите, прилично јасно укажуваат на перспективата на новиот весник.

- **Започнува излегувањето на вечерниот весник „Вечер“. Дали сметате дека овој значаен настан за македонското новинарство заслужува посебно внимание?**
- **Што очекувате од весникот и каков, според вас, треба да изгледа?**

АХИЛ ТУНТЕ,
претседател на СММ:

Навреме, точно и интересно

Новиот весник треба да ја надополни потребата за поцелосно и ефикасно информирање на граѓаните од Скоп

Ахил Тунте

је и не само од Скопје. Навреме, точно и интересно не заради интересности ами заради ослободување од многу долги текстови во кои често и суштината се губи. И уште ова: во „Вечер“ очекувам да најдат свое место културните манифестации и културните доживувања кај нас.

КОЦЕ СОЛУНСКИ,
претседател на Друштвото на писателите на Македонија:

Одамна се чувствуваше потреба

Ете уште едно гласило кое ќе ја регистрира динамиката на нашиот град, и на Републиката. Ние, Друштвото по земјотресот уште на првиот состанок говоревме за вакво нешто и во фазата на подготовките за појавување ја слушнавме веста за вечерникот „Вечер“. Треба само да се приклучам кон оние што го поздравуваат излегувањето. Во весникот ќе бидеме чести соработници зашто ние писателите колку што сме по природа творечки затворени исто толку сме општествено ангажирани.

ПЕТАР ЗДРАВКОВСКИ,
претседател на Комисијата за малцински прашања:

Здрава иницијатива

Навистина постои потреба од вечерен весник. Човекот што работи во Скопје и вон

Коце Солунски

од него треба да биде информиран, да знае за најважните промени и настани. Појавата на „Вечер“ појдува од здрава иницијатива. Весникот го замислувам како добар информатор, разновиден, жив, брзо да се чита, добро да е илустриран, да има попладневна содржина. Запомнете, многу е важно излегувањето во редовно време.

Пенко Здравковски

АЛЕКСАНДАР ПОПОВСКИ,
новинар во РТВ Скопје:

Ме радува секој успех во новинарството

Јас сум новинар и секој успех во новинарството ме радува. Посебно ме восхитува покренувањето на вечерен весник.

ЈОВО КАМБЕРСКИ,
директор на „Вардар филм“:

Да третира настани од меѓупросторно значење

Обично се смета дека вечерните весници се булевардски. Не се сложувам со тоа. Тие полезно пополнуваат една дневна празнина. Според мене, „Вечер“ не би требало да се разликува од

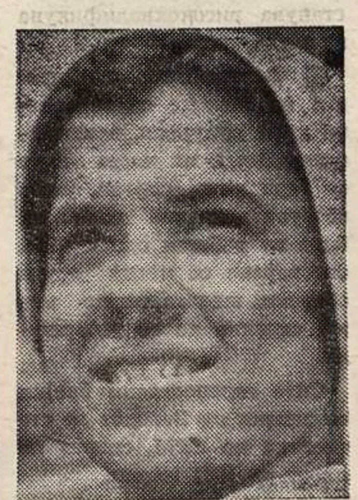

Лена Петкова

другите весници. Мислам дека би требало да третира настани од меѓупросторно значење, од едно до друго излегување на дневниот весник. Верувам дека ќе си најде консуматори.

ВИТЕ ИСИЈАНОВСКИ,
претседател на Градскиот синдикален совет:

Синдикатите очкуваат многу од „Вечер“

Апсолутна е потребата од ваков весник. Синдикатите како градска организација многу очекуваат од „Вечер“. Што се однесува до физиономијата, да биде илустративен, кус, занимлив, да ги третира битните проблеми на денот.

БЛАГОЈА ЛАКТИНСКИ,
студент на Филозофски факултет:

„Вечер“ да биде како никој друг

— Ќе биде добар, весник на денот, тоа отсега го кажувам. Слушнав дека „Вечер“ ќе го прават релативно млади и добри луѓе. Јас верувам во своите генерации. Инаку излегувањето на вечерен орган кај нас заслужува полно внимание и во секој поглед треба да се поздрави.

АЛЕКСАНДАР КОЦЕВ,
стручен соработник во Центарот за култура при Работничкиот дом —универзитет

Да доаѓа со сите дневни актуелности

Меѓу два броја на „Нова Македонија“ навистина се чувствуваше празнина и потреба. „Вечер“, јас барам да нè запознава со сите актуелности на денот, да биде ин-

Благоја Лактински

тересно и прифатливо гласило, да завлегува во општествената и културната проблематика, концизно, кусо, јасно, возбудливо и поучно.

ПЕТРЕ ПРЛИЧКО,
театарски и филмски артист:

Да ги созбива паничните гласови

„Вечер“ би требало да земе посебно место во точното

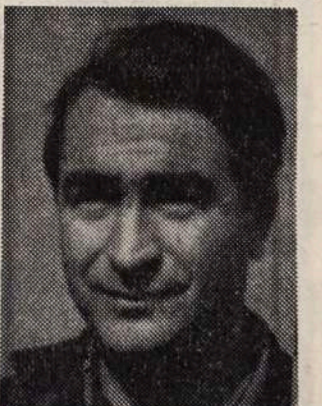

Ацо Шопов

информирање на настаните, но исто така да се заложи за созбивање на произволните, панични гласови што се шират во овој бурен период.

ЛЕНА ПЕТКОВСКА,
работничка во ф-ката „Вардар“:

Очекувам нови и свежи рубрики

Ги следам вестите за изградбата на градот и тоа секако треба да најде простор на страниците на „Вечер“, Меѓутоа мене, како секоја

Петре Прличко

жена, ме интересираат и женските рубрики, односно оние теми специјално припремени во рубриките „дом, семејство“.

АЦО ШОПОВ,
директор на книгоиздателство „Кочо Рацин“:

Без копромис

Потребите од вечерен весник не треба да се акцентираат еднострано: „Вечер“ требаше и ете дојде. Што се однесува до карактерот на весникот, и тука да се оди без компромис: на граѓаните да му се донесат пред очите сите промени што го следат раѓањето на градов, сите тешкотии со кои се сретнува изградбата, но бездруго, не треба да се заборави усталувањето на вечерна содржина на страниците.

БОРО ПЕТКОВСКИ,
Функционер во Републичкиот одбор на синдикатите

Не само тесно, информативно

Идејата е за респектирање. Ова ново информативно, да не биде само тесно информативно. За да одговори на задачите што се поставуваат пред него, уште во почетокот треба да најави дека е наполнето со содржина, да блика од сестраност и автентичност

Жените и мажите (скопјани) низ бројки

МАЖИТЕ ПОДОБРИ ВО СÉ!

Таа и...

- Жени, висококвалификувани работнички има само 98
- Жената почесто завршува факултет, отколку што станува висококвалификувана работничка
- Неписмени жени — најголем дел во „Саат Кула“ и „Кале“ (9.408)

Жената го сочинува половината од населението на Скопје (само градот) или од вкупно 165 илјади и 529 жители жени има 82 илјади и 441. Мажи се само 647 повеќе.

■ Ако се одземат лицата на возраст од 10 години, од останатите има 12 илјади 766 неписмени жени, додека бројот на неписмените мажи е за половина помал. Интересно е да се одбележи дека од вкупниот број неписмени жени, во општината „Саат Кула“ и „Кале“ отпаѓаат најголем дел или 9 илјади и 408. Во овие две општини живеат и најголем број неписмени мажи. Во случајов како олеснителна околност за жените би можело да се земе дека возраста на 2448 неписмени жени е над 65 години.

Многу неженети

■ Лица од женски пол над 15 години немажени има 11 илјади 351, а мажи неженети 2.209 повеќе или вкупно 13.560. Мажени се 37,738, но речиси исто толкав е бројот на неженетите. Вдовици има 4 илјади и 010, а разведени жени 1.140. Бројот на мажите вдовци и разведени е скоро за половина помал.

■ Квалификационата структура на активното женско население, споредено со структурата на машкото население изгледа вака:

■ Со завршен факултет, висока школа или академија има сенасе 351 жена или, само една третина од бројот на мажите со висока наобразба (1.678).

● **Жените, најтешко се здобиваат со квалификацијата да станат висококвалификувани работнички. Вакви има сéнасе 98 жени или тоа е одвај 1/44 дел од висококвалификуваните работници, кои ги има 4 илјади и 403.**

■ Бројот на жените со виша школа и жени-квалификувани работнички се една петина од бројот на мажите со ваква квалификација.

■ Разликата е многу голема и кај жените - помошни службеници. Во бројки, 234 жени и 927 мажи се помошни службеници.

„Лесно“ се свршува факултет

■ Кај другите категории лица со средна, стручна, нижа спрема, приучени и неквалификувани работници, бројот на жените изнесува приближно половина од бројот на мажите. Овој податок јасно зборува дека жената сака да работи и се здобива со сите квалификации кои и се попристапни сé додека не е оптоварена со семејни и родителски обврски. Полесно и почесто таа завршува факултет, отколку што станува висококвалификувана работничка.

■ Фактот што најголем дел од жените се запослени како приучени, неквалификувани и на места каде се бара нижа спрема, јасно зборува дека таа сака да биде во работен однос. Но, оптоварена со многу други обврски, жената тешко може стручно да се усовршува.

Сите горенаведени бројки се земени од Заводот за статистика на СРМ, според пописот од 1961 година.

М. Ш.

Сите на работа

Во чест на утрешниот празник

Вчера: 60.000 скопјани го расчистуваа градот

Во чест на 13 Ноември вчера во Скопје беше спроведена голема акција за расчистување.

Од општините „Идадија“, „Кисела Вода“ и Петровец во акцијата учествуваа над 13.000 младинци, членови на ССРН, работници и службеници. Беше употребена и механизација на повеќе градежни претпријатија.

Најмасовен беше одзивот на работниците од „Треска“, „Инсталатер“, НИП „Нова Македонија“, ПТТ како и членови на месните организации на ССРН и ученици од гимназијата „Јосип Броз Тито“, Учителската школа „Никола Карев“ и Педагошката академија.

Акцијата ќе продолжи и по празникот-до конечно расчистување на улиците и урнатините.

Вкупно вчера градот го расчистуваа 60.000 граѓани.

Граѓаните под шатори нема да плаќаат струја

„Електродистрибуција“ — Скопје, не извести, дека сите потрошувачи на електрична енергија кои живеат во своите станови ќе ја плаќаат потрошената струја, како и во нормалните услови. Оние граѓани кои живеат во шаторските населби — нема да плаќаат. Трошоците за нив ќе ги надомести Градското собрание.

СТОП ФОТО

Низ „иглени“ уши

Опашка за леб, опашка за „Фијатки“, опашки насекаде. Па и пред шалтерите на поштите. За сите опашки заедничко е едно: граѓаните се туркаат. И повеќе од тоа. Се провираат насекаде и од секаде, без оглед дали за тоа има можност. Еве, и на сликата, на шалтерот од поштата која се наоѓа во автобус, се провреле неколку глави. За тоа дека треба да има барем некаков ред — да не зборуваме.

ОД ВЧЕРА ВО 8 ДО ДЕНЕС ВО 8

Вчера во 8.30 часот на раскрсницата меѓу улиците „Иво Рибар Лола“ и „557“ патничката кола ФИАТ 1300, регистарски број СК 51-33, од Општинското собрание на „Идадија“ удри во велосипедискaта Нада Ангелова од Скопје.

Велосипедискaта е тешко повредена и веднаш пренесена во болница. До несреќата дојде поради пребрзо возење.

Во 17.40 часот се случи втора сообраќајна несреќа.

Непознато лице се движело со дрвена количка од десната страна на улицата „Партизанска“ кај селото Нерези. Во истиот правец се движел и мотоциклот НСУ СК 11-370, возен од Миле Стојановски, кој немал возачка дозвола. Мотоциклистот удрил во пешакот и тешко го повредил. Повредениот, во бесвесна состојба е пренесен во болница и задржан на лекување.

Третата сообраќајна несреќа се случи синоќа во 21.15 часот. Се судрија товарното возило „Дајц“ со регистарски број ТГ 15-31, возено од Милош Вукадиновиќ и ФИАТ — комби БГ 470-20, управуван од Десимир Танасковиќ.

Несреќата се случи, поради непочитување на првенство, на раскрсницата од улицата „Иво Рибар—Лола“ и „29 Ноември“.

Афирмација на еден нов погон на „Тетекс“

БРЗ ПРОБИВ ВО СВЕТОТ

■ **Први успеси на погонот за конфекција. — Тетовски производи во најголемите европски стоковни куќи**

На есенскиот Загрепски велесаем штандот на Волнарскиот комбинат „Тетекс“ од Тетово, привлекуваше посебно внимание кај посетителите. Повод за вакво интересирање беа машкиот иберцигер од тканината „Катерина“ и женскиот мантил од сетер со крзно, производ на погонот за конфекција на овој комбинат.

Историјата на овој погон е куса: во април годинава тој почна со пробно производство. Неколку месеци подоцна дојде неговата прва афирмација. Втор голем успех конфекцијата од Тетово постигна на Саемот на модата во Белград. На модната ревија беа прикажани пет модели што исто така го привлекоа вниманието на посетителите.

Девиза: едноставни и практични мебели

Основна одлика на конфекцијата на новиот погон на „Тетекс“ е едноставност и убавина во креирањето на моделите. Тоа е постигнато со ангажирање на поголем број стручњаци во креативното одделение и моделарницата. Се избегнуваат модели на таканаречената „висока мода“, а главната цел на тетовската конфекција е најновите модни достигнувања во светот да се прилагодат на наши услови. Цените се на југословенски просек, а во одделни случаи и под него.

Иако сеуште во пробно производство, конфекциското одделение на „Тетекс“ веќе произведува околу 30 модели за женска, машка и детска конфекција.

Планот за идната година предвидува производството да се зголеми трипати, кога ќе се произведуваат 150 разновидни модели конфекција.

Сега во овој погон работат 330 работници, претежно жени, а за идната година се предвидува бројот да се зголеми на околу 500.

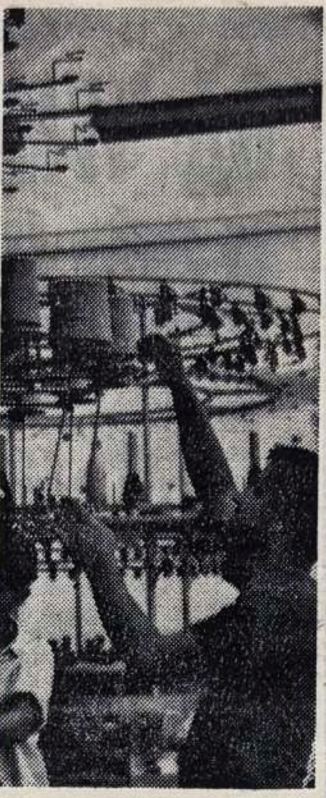

Низ погоните на „Тетекс“

Пазарот е освоен

Советскиот Сојуз, Западна Германија, Бурма и некои други земји станаа првите потрошувачи на тетовската конфекција. Годинава во овие земји е извезена стока во вредност од 300 милиони динари.

На домашниот пазар најголеми купувачи се големите модни куќи во земјата. Со белградската модна куќа погонот за конфекција на „Тетекс“ е во кооперативен однос. Ќе настапува со свои модели на сите ревии во Скопје заедно со трговското претпријатие „Меркур“.

А. И.

До 31 октомври 19,7 милијарди помош за Скопје

Вредноста на пристигн атата помош во пари и материјали, заклучно до 31 ок томври, според податоците од Републичкиот одбор за помош на Скопје изнесува 19 милијарди и 700 милиони динари.

Од странство вредноста на вкупната помош во пари, материјали и лекови изнесува околу 6 милијарди и 450 милиони динари.

СУДСКИ КУРИОЗИТЕТИ

Необичен фото-спор

■ **Трајче Ивановски бара оштета од 10 милиони динари**

■ **Дали „Спортска книга“ за рекламен фотос со „тешкото“ ќе дојде под ликвидација?**

Битола — Трајче Ивановски, беше член на фолклорниот ансамбл „Танец“, денес учител во село Пешталево, Прилепско, води спор со издавачкото претпријатие „Спортска књига“ од Белград за надоместок на штета од десет милиони динари!

Околу оваа несекојдневна тема во Долненска општина, кадешто се наоѓа селото Пешталево, се распраат прикаски во сто и една верзија. Затоа се решивме да ја побараме главната личност, Трајче Ивановски и од него да ја дознаеме вистината.

— Во 1954 година — започна Ивановски, — пред турнејата на „Танец“ по европските земји, под Ловќен фотографот Цикота Марковиќ направи снимка на која бевме јас и Мило Милошевиќ за кого мислам дека е од Титоград. На сликата Милошевиќ го удираше тапанот, а над тапанот јас со чекор од „тешкото“. Фотографијата беше вклопена во рекламната брошурка што требаше да се растури по градовите на Европа каде гостуваше „Танец“.

Неколку години подоцна издавачкото претпријатие „Спортска књига“ пушти во продажба музичка разгледница — Македонско оро, „Тешкото“. На разгледницата беше печатена сликата за која ви зборував. Бев необично изненаден. Во прво време не реагирав, меѓутоа, по неколку дена разбрав дека таа слика може да им донесе пари. Бидејќи „Спортска књига“ не побарала моја согласност за печатење на сликата, решив да го тужам ова издавачко претпријатие.

Кога бев повикан на првата судска расправа, — продолжи Ивановски — претставникот на „Спортска књига“ ми предложи спогодба. Ми нудеше извесна сума, но не бев задоволен од висината на понудата. Решив и понатаму, по судски пат, да го остварам своето право и за ова нешто го ангажирав белградскиот адвокат Боривоје Младеновиќ.

— Зарем не ви се чини дека десет милиони се многу?

— Не барам десет милиони само за мене. Пет треба да добијам јас, а останатите пет ѝ припаѓаат на другата личност од фотографијата.

Интересен спор. Дали Ивановски ќе ја добие „играта“ ќе видиме подоцна. **С. М.**

„Тешкото“ повод за спор

Слабата струја ги оштетува електричните уреди

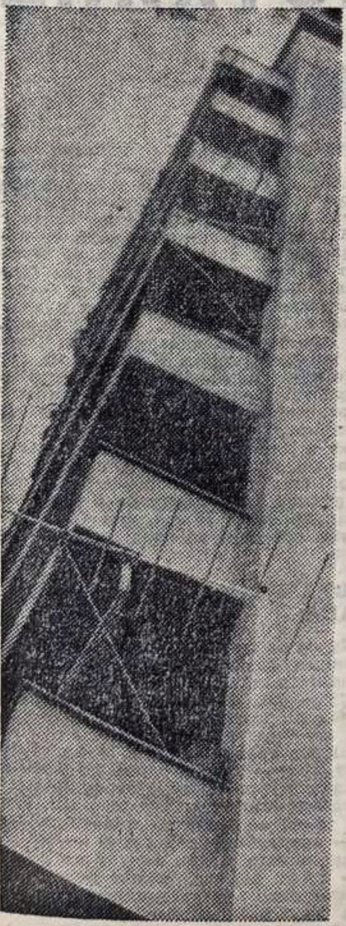

ОШТЕТЕНИ ТЕЛЕВИЗОРИ

■ **Само по 21 часот во одделни делови на градот можат да се слушаат радио програми и да се употребуваат телевизори и електрични печки**

Во одделни делови на градот, особено во Црниче, Кисела вода, Тафталиџе и Гази Баба, струјата е мошне слаба.

Се заинтересиравме дали слабата струја штетно делува на телевизорите, радијата, фрижидерите и другите електрични уреди.

Телевизорите се многу осетливи на промената на јачината на струјата како и на константно слабата струја ни рекоа во сервисот број 10 на Елекетроиндустријата од Ниш. Промената може да доведе до прегорување на осигурачот и на ламбите од телевизорот. Константно слабата струја покрај тоа што дава лоша, често смалена слика на екранот, ги истрошува и ламбите.

— Дали во последните денови при поправката на телевизорите се дошло до констатација дека слабата струја е причина за расипување на телевизорите?

— Да, и тоа во повеќе случаи.

Во сервисот за поправка на фрижидери и електрични шпорети ни дадоа сличен одговор.

— Фрижидерите, особено компресионите, се многу осетливи на промената на струјата, како и на константно слабата струја.

Ќилимарница за — Мали

Нашата текстилна индустрија „Мирка Гинова“ деновиве склучи договор со Република Мали за испорака на техничка опрема за еден килимарски погон. Вредноста на погонот изнесува околу 8 милиони девизни динари. Испораката во Република Мали ќе ја изврши белградското надворешно трговско претпријатие „Текин Инвест“. Техничките средства за килимарницата во Мали треба да стигнат до крај на годинава.

До неодамна, во ќилимарскиот погон на стопанската организација „Мирка Гинова“ од Република Мали се обучуваа 11 девојки.

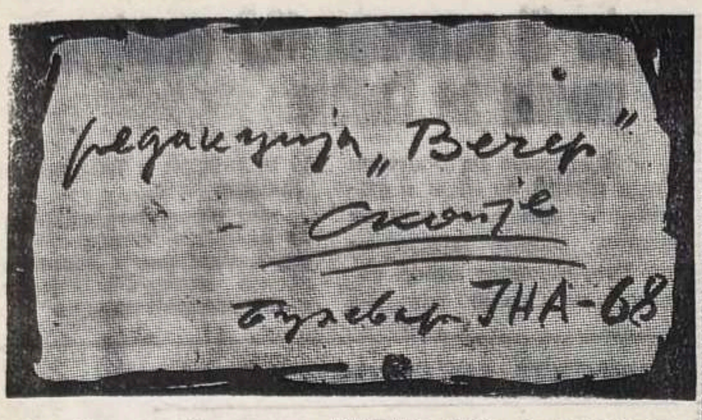

Слободан Глумац: ВЕЧЕР МУ Е НУЖЕН НА СКОПЈЕ

Од името на редакцијата „Вечерње новости" срдечно го поздравувам појавувањето на „Вечер". Дотолку повеќе, што вечерен весник му е неопходен на Скопје, сурово погоден град кој херојски се бори повторно да застане на нозе. Во таков град новиот весник ќе ја има чесната задача и самиот да придонесе за побрзата изградба на ново Скопје.

Сигурен сум дека редакцискиот колектив ќе ја изврши оваа задача.

Слободан Глумац, главен уредник на „Вечерње новости"

Леон Давичо: „ВЕЧЕР" – ПРИЛОГ НА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ ПЕЧАТ

Појавувањето на секој нов и добар весник може да биде поздравено, бидејќи допринесува кон ширењето на кругот на читателите на дневниот печат. Во таа смисла логично е што во името на колективот на редакцијата „Политика експрес" упатувам желби за успех на Вашиот вечерен весник. Во која мера овој весник одговара на потребите на Скопје, тоа е прашање на кое најдобро можат да одговорат нашите скопски колеги и граѓани на Скопје кои најмногу и директно се заинтересирани. Во секој случај, сметам дека излегувањето на Вашиот нов весник ќе значи прилог за развитокот на целокупниот југословенски печат, а посебно за печатот во Социјалистичка Република Македонија.

Среќно!

Леон Давичо, главен уредник на „Политика експрес"

ПИСМО ОД ПРВИОТ ПРЕТПЛАТНИК

Драги другари,

Ве известувам дека денес преку пошта уплатив 550 динари за едномесечна претплата на новиот весник „Вечер". Весникот испраќајте ми го на адреса:

Митре Спасовски, ВП 7626/11, Вировитица (СР Хрватска).

Мислам дека еден ваков весник ни е бездруго потребен и за тоа со нетрпение го очекувам. Овде да додадам дека единствениот број „Нов Македонија", што го добиваме, оди од рака на рака како многу скапоцена секојдневна лектира.

Другарски Ве поздравува
Митре Спасовски

Внимание: артикалот бр. 105 неисправен

ОД ЧУМА ЗАГИНАА 11.000 КОКОШКИ!

■ **За 14 дена во живинарската фарма во Белимбегово изгубени повеќе милиони динари. — Загрозени 60.000 кокошки**

Само за 14 дена минатиот месец, во живинарската фарма „Билимбегово", од чума загинаа 11.000 млади кокошки. Но, бидејќи болеста е во полн ек и во повеќе други живинарници треба да се очекуваат знатно поголеми загуби.

Постои опасност јатото да се преполови

Живинарската фарма во Билимбегово располагаше со 60.000 кокошки од 2—6 месеци старост. Сега може да се случи јатото дури и да се преполови бидејќи болеста секојдневно зафаќа нови живинарници.

Неквалитетна вакцина — причина за болеста?

Веднаш со појавата на заразата општинската и градската санитарна инспекција презедоа низа мерки за нејзиното сузбивање. На стопанската организација ѝ беше препорачано да пристапи кон колење на живината за да се намалат економските загуби.

Досегашните испитувања покажаа дека причина за заразата е мошне опасниот ангиотропен вирус, за што сведочи и големиот морталитет.

Една од неколкуте претпоставки на стручњаците е дека заразата избувнала поради неквалитетната вакцина, производ на Заводот од Калиновица, серија број 105, која на фармата за првпат била употребена. Според изнесените мислења, наведената вакцина создава само 50 отсто имунитет.

З. Д.

НАЈМНОГУ НАСТРАДАА МАЛИТЕ ЏАМИИ

■ **Од 28 џамии — 14 се сосема урнати. — Од 8 цркви самo две се сосема употребливи**

Од 8 православни цркви, колку што имаше пред земјотресот, две се сосема неупотребливи. Тоа се црквите „Св. Мина" и „Св. цар Константин и царица Јелена". Зградата на Митрополијата е сосема урната. Другите цркви се помалку или повеќе оштетени и ќе може да се поправат. Најмалку е оштетена црквата „Св. Петка".

Вкупните штети на православните цркви се ценат на преку 250. милиони динари.

Миси во барака

Католичката црква, која се наоѓаше на улица „Маршал Тито" е урната. Штетата се цени на преку 60 милиони динари. Привремено верските миси се одржуваат во барака на улица „Борис Кидрич" близу до „Бит — Пазар".

Само две џамии неоштетени

Пред земјотресот во Скопје постоеја 17 мали и 11 големи џамии. Само две џамии останаа неоштетени од земјотресот. Меѓу тешко оштетените џамии се наоѓаат и неколку културноисториски споменици, како Мустафа Пашина — џамија, Султан-Муратова, Исад Бегова и други.

Од 17 помали џамии, 11 се урнати, додека 3 се потешко и три полесно оштетени.

Од големите џамии три се сосема урнати а 8 тешко оштетени. Исто така е урната и зградата на Старешинството на Исламската верска заедница. Времено Старешинството се наоѓа во Тетово.

Вкупните штети на џамиите изнесуваат преку 300 милиони динари.

Покрај тоа оштетен е и Молитвениот дом на Методистичката црква и други слични објекти.

А. А.

Доцент Душко Манаковиќ:

Зошто скопската котлина е сеизмички активна

Катастрофални земјотреси во светот

Во раните мугри на 26 јули многуте граѓани на Скопје осетија мал потрес на земјата. И само по неколку секунди дојде до силен удар проследен со страотен подземен татнеж.

Граѓаните се разбудија сите со страв и ужас гледајќи како се нишкаат ѕидовите. Врз нив стреловито, како молњи се шареа пукнатини. Оние што во тие секунди успеаја да излезат на улица, можеа да видат како се тресеа зградите како дрвја при ветровито време. Беше почнала страотната игра на подземјето.

Куќите се рушеа, се свалкуваа како да се од картон, затрупувајќи луѓе и животни кои во паничен страв бегаа на сите страни.

Се урна Домот на ЈНА, Калето, Железничката станица, банката, — со еден збор за неколку секунди беше разурнат најголемиот дел на Скопје. Најмногу настрада оној дел што лежи во некогашната алувијална рамнина на река Вардар (за ова ќе дадеме објаснение подоцна). Во тој фатален ден Скопската котлина за трет пат доживува ужасна катастрофа по земјотресите од 518 и 1555 година.

ОСТАТОЦИ ОД ПРВИОТ ЗЕМЈОТРЕС КАЈ ЗЛОКУЌАНИ

Страотниот земјотрес од 518 година ја разори и ја опустоши напредната метропола Скупи, голем град на Дарданија, расположен помеѓу реките Лепенец, Вардар и Зајчин Рид во северозападниот дел на Скопската Котлина, на местото на денешните села Злокуќани и Бардовци. Нека се послужиме со описот на урнатините што ги видел нашиот познат сеизмолог — професорот Јеленко Михајловиќ, кој долго време работел во Македонија.

„Тие урнатини се раскопувани во 1929 година, така што од нив е однесен материјал за градење на разни објекти во Скопје. Есента истата година бев на местото од каде што ваделе камен — една голема јавна бања, цела во мозаик. На неа имаше цевки низ кои течела вода, се гледаше голема градба, некаков храм со саркофази, имаше кај Бардовци и ќелии една до друга во два реда. Кај Злокуќани токму тогаш еден приватник за своите потреби копаше темел од мошне голема зграда, подебел од еден метар. При ова беше главно што тука бил градот Скупи, еден културен град, и дека во споменатата година бил опустошен од земјотрес".

ОПУСТОШУВАЧКИ „УДАР"

За ова има повеќе пишани податоци. Од еден тогашен опис на катастрофата дознавме дека земјата мошне долго се тресела и токму тогаш настапил опустошувачки удар од кој се уранале многу населби во Дарданија. Биле збришани 24 тврдини. Две тврдини со целото население и сите куќи пропаднале во земјата. Едното било Скупи. Во четири тврдини загинало по половина од населението и биле опустошени половина од куќите, а во 11 (единаесет) загинало по една третина од населението и биле уништени по една третина од куќите. Во другите седум тврдини загинало по една четвртина од населението и биле уништени по една четвртина од куќите. Луѓето од подалечните населби се разбегале. Во целата таа покраина многу планини биле испресечени со пукнатини, а од нивните стрмни страни се одронувале и паѓале карпи кои затрупувале стотици луѓе при нивното бекство од населбите. И во големите пукнатини на земјата исчезнало дел од населението. Нарочно голема била една таква пукнатина — околу 45 километри во должина, со отвор од околу 3,5 до 4 метри. Таа се простирала по долината на река Вардар, кон југоисток. Стеблата на многубројните дрвја до најгорните гранки пропаѓале вземја. Од пукнатините на повеќе места избивале силни жешки води.

НАСЕЛЕНИЕТО БАРА МЕСТО ЗА НОВ ГРАД

— Јеленко Михајловиќ се интересирал за тврдините споменати во дадениот опис за првиот земјотрес во Македонија и утврдил дека една таква тврдина се наоѓала на височината на — денешното кале во Скопје. Но, тој претполага дека оваа тврдина не била разурната. Лежела на многу цврста подлога — карпа, додека многуте други што биле врз мека подлога по долината на Вардар биле наполно уништени. Тој се интересирал за местата каде што се наоѓале и други тврдини и наишол на извесни траги. Една од нив бил другиот голем град — Стоби на Вардар, кај Градско, близу до местото каде што река Црна се влева во Вардар. Во таа фатална година е разурнато и Стоби. Во него исто така престанал секаков живот, како и во главниот град Скупи.

Блиската тврдина (каде што денес е Скопје) не била разорена и не била многу оштетена веројатно поради својата стеновита подлога — вели Јеленковиќ, па преостанатото население од опустошено Скупи и другите градови се прибрале тука и се населиле. По таков начин било подигнато Скопје на денешното свое место како нов голем град. Меѓутоа, и на тоа место градот не минал подобро, зашто и тој бил уништен од катастрофален земјотрес во 1555 година. И оваа година укажа дека Скопската Котлина е сеизмички активна и дека е неопходно територијата сеизмички стручно да се испита и да се откријат нејзините карактеристики.

СЕИЗМИЧКО ПОДРАЧЈЕ ВО ГОРНИОТ ТЕК НА ВАРДАР

За да добиеме подобра претстава за сеизмичката активност на Скопската Котлина потребно ќе биде да се направи анализа на подрачјето на самата котлина, поврзувајќи ја со соседните рељефни целини. Под скопската Котлина се подразбира доста големото подрачје во горниот тек на Вардар. Нејзините граници се одредени јасно. На север е Скопска Црна Гора што ја одделува од басенот на Горна Морава. На исток границата е составена брановито од повеќе помали ридови како што се Куклјашица, Голик, Курел, Венец и др., кои ја одделуваат од Овче Поле и Титоввелешката Котлина. На југ стрмно се издигаат планинските страни на Осојсеверното морофолошко продолжение Сува Гора, потоа планинските масиви на Сува Планина (1743) Караџица (2473), Јакупица (2540) и Лисец. И на запад е стрмната и безводна планина Жеден, што ја одделува од Полошката Котлина, а потоа ниските ридови помеѓу поречјето на Лепенец и Вардар. Вака ограничена Скопската Котлина претставува изразито природна целина.

ПОВРЗАНОСТ И СО СОЛУНСКА ГЛАВА

Наоѓајќи се во продолженето на вардарската долина, Скопската Котлина заедно со споменатата долина е орјентирана во правец СЗ — ЈИ. Во овој правец е долга 47 километри, додека нејзината широчина не и еднаква. Од планината Осој до Скопска Црна Гора е широка 28 км. а во источниот крај — од Јакупица до Краста на Пчиња изнесува 50 км. Површината на Скопската Котлина изнесува 2100 км². Највисоката точка се наоѓа на планината Јакупица — врвот Солунска Глава — 2540 м. додека најниската е при влезот на река Пчиња — 173 м. надморска височина. Дното на котлината во југоисточниот дел е на височина од 225 м. додека во северозападниот дел е на 340 м.

(ПРОДОЛЖУВА)

ТЕАТАР ФИЛМ МУЗИКА ЛИТЕРАТУРА СЛИКАРСТВО ШКОЛСТВО

■ ДАЛИ ЕДНОВРЕМЕНО ЌЕ БИДАТ ДОДЕЛЕНИ ДВЕТЕ НАЈАВТОРИТЕТНИ НАГРАДИ НА РЕПУБЛИКАТА

ОДЛОЖЕНИ НАГРАДИ

Републичката октомвриска и скопската ноемвриска награди — во ноември?

Доделувањето на Републичките награди за уметност и наука „11 октомври“, кои по традиција се предаваа секоја година на денот на востанието на македонскиот народ, годинава мораа да бидат одложени. Причините се познати — неможноста на комисиите да се состанат и да ги разгледаат делата што беа издадени во времето од септември минатата година до септември годинава. Земјотресот и овде не даде можност, како што тоа го стори и во многу други случаи, работата да се сврши на време.

● **Според последните информации, републичките Октомвриски награди ќе бидат доделени во текот на овој месец. Но точниот датум засега се уште не се знае. Затоа до конечно решение останува да се нагаѓа кои ќе бидат оводишните добитници на наградите, чиј износ е 300.000 динари.**

● **И ноемвриските награди на град Скопје, кои неколку години се доделуваат по повод денот на ослободувањето на градот, 13 ноември, нема да бидат доделени задутре. И овде причините се исти — неможноста на комисиите да ги разгледаат делата и да донесат решение.**

■ Овие награди ќе се доделат во текот на овој месец, но и овде датумот не е прецизиран. Износот на Ноемвриските награди на Скопје е 200.000 и тоа три за постигања во науката и две во уметноста.

Ц. С.

СКОПСКИ СТУДЕНТИ ВО СТРАНСТВО

ГОДИНАВА, 71 СТУДЕНТ ОД СКОПСКИОТ УНИВЕРЗИТЕТ ги продолжуваат студиите на универзитетите во други земји. До сега 30 студенти од групата англиски јазик се испратени во Велика Британија. Тие се распоредени на разни универзитети и таму ќе останат една или две учебни години.

■ Деновиве, во Демократска Република Германија пристигна уште една група од 30 студенти и тоа 24 од групата германски јазик на Филозофскиот факултет и 6 студенти од Техничкиот факултет. Се предвидува, овие студенти да ги завршат студиите на германските универзитети.

■ Сега се очекува 5 студенти да заминат во Чехословачка. По линија на студентската младина 6 студенти ќе заминат во Западен Берлин. Тие во овој град ќе останат една година.

■ Засега има сугестии за студирање и во други земји. Меѓутоа нема конкретни решенија и прецизни договори.

Студентите што заминуваат во странство ќе бидат стипендисти на земјите во кои ќе студираат.

Ѓ. М.

НЕПОЛОЖЕН ИСПИТ-ПРИЧИНА ЗА НЕОБМИСЛЕНА АВАНТУРА

ЗОШТО ТРОЈЦА УЧЕНИЦИ ОД ЕЛЕКТРОМАШИНСКИОТ И СООБРАЌАЕН УЧИЛИШЕН ЦЕНТАР ИЗБЕГАА ОД ДОМА?

■ ПРВАТА ОБЈАВА ГЛАСЕЛА: „ПРЕДМЕТОТ НЕ СЕ ПОЛАГА. — ПОТОА: СЕ ПОЛАГА... — ДАЛИ НЕОПРАВДАНО МНОГУ УЧЕНИЦИ ПАДНАЛЕ НА ИСПИТ?

Деновиве во Електромашинскиот и сообраќаен центар во Скопје беа изведени поправните испити на учениците со слаби оценки. Испитите поминаа по вообичаен ред, со преодни и слаби оценки.

Но тројца родители, утредента по полагањето на испитите дојдоа загрижени во училиштето и ги бараа своите деца кои не се вратиле во домовите.

Учениците Киро Андреев, Кузман Стојановски и Киро Балевски од IIб клас по добиените слаби оценки од математика, техничко цртање и електро техника исчезнаа од Скопје.

Школата не знае каде се учениците

Го посетивме овој голем училишен центар во кој се школуваат стотици ученици во повеќе отсеци со желба да дознаеме за овој немил настан нешто повеќе. Управникот на Електромашинскиот отсек, кај кого прво се обративме со прашање дали знаат што станало со овие ученици, не можеше да ни каже ништо повеќе освен нивните имиња и дека не знаат каде се. Родителите доаѓале да ги бараат, но и тие го добиле овој одговор.

Учениците расправаат

Во училишниот двор наидовме на група ученици од класот на исчезнатите младичи. Прво што дознавме, интересирајќи се за случајот, беше една малку чудна вистина — во школскиот центар било јавено дека учениците што имале слаби по некои предмети нема да полагаат поправен испит. (Веројатно ова решение уследило по не така одамнешните сугестии дека учениците од Скопје заради неможноста да се подготвуваат и психолошките доживувања за време на земјотресот не би требало да полагаат поправителни испити). Меѓутоа, по кратко време уследило друго решение — се полагаат сите испити. Вистина има во тоа дека учениците се нашле изненадени од второто решение.

Еве како текле испитите, според кажувањата на учениците.

— Киро Андреев добро одговори на поставените прашања по математика — раскажува неговиот другар Ѓорѓи Лазаревски кој, исто така, полагал по овој предмет. Нашиот наставник Крсто Крстевски сакаше да му даде преодна оценка. Тој инаку постојано се грижеше да дадеме што подобри одговори, но членот на комисијата, наставникот Данчо Герасимовски, довикуваше на секого: „Ти ништо не знаеш.... Не е тоа одговор“ и му забележа слаба оценка и на Андреев. Киро се налути и изјави дека ќе го намале споменатиот член на комисијата. Меѓутоа не можејќи да му „се освети“ на наставникот, како што изјавиле, тој се соединил со двајцата други повторувачи и исчезнаа од Скопје.

Меѓу неуспехот и заканата

Сега, тројцата ученици ги нема во училиштето. Родителите ги бараат а еден од нив, Живко Стојановски, замина на свој трошок дури во Риека.

Ова ни го соопштија учениците во дворот на училиштето. Коментирајќи го случајот, имаа полно осуда за случајот.

Интересно е што не одговараат на ова школските власти и родителите?

Зашто, се слуша, многу ученици неоправдано паднале на испитот!

Училиштето „Ѓуро Салај“ не тоне

ПО ПРЕКИНОТ НА НАСТАВАТА, ЗГРАДАТА Е САНИРАНА И РАБОТАТА ОДНОВО ПОЧНА

Во градот се пренесоа вести дека зградата на скопското училиште „Ѓуро Салај“ тоне и дека постојат можности да се урне. Разговаравме за тоа со директорот Злате Поповски.

— Зградата за време на земјотресот беше мошне оштетена, но за тоа се виновни изведувачите на градбата. Од кога се извршија извесни поправки, Градското собрание во согласност со Општинското собрание „Кисела Вода“ реши да почне учебната година на 1 октомври. Подоцна една стручна комисија од Градското собрание констатира дека зградата не може да издржи посилни сеизмолошки потреси и ја забрани неговата употреба од 18. октомври. Поради тоа Советот за просвета при Градското собрание одвои средства за адаптација. Работите деновиве завршија и во неа од денес се изведува редовна настава.

Три училишта во една зграда

Во оваа училишна зграда се сместени Еекономското училиште, чија зграда наскоро ќе се урива и гимназиите „Цветан Димов“ и Четвртата скопска, чии згради беа урнати за време на земјотресот. Просториите ни оддалеку не можат да ги задоволат потребите. По ходниците се прават импровизирани училници и кабинети, но и тоа е малу, зашто, на пример само Економското училиште порано имаше 24 училници, не земајќи ги во обѕир кабинетите, салите и другите простории за слободни активности, а во неговиот состав сега работат Вечерното економско училиште, Дописното економско училиште и Средното управно училиште.

Ден настава — ден слободни активности

Со оглед на големиот број училишта и ученици во една зграда наставата ќе се одвива преку еден ден. Другите денови учениците ќе се занимаваат со слободни активности, како и со изведувањето на работни акции во уредувањето на градот.

Се планира од 20 овој месец гимназиите да се преселат во училиштето „Иво Рибар Лола“ и Индустрискиот центар, а просториите од оваа зграда да му се отстапат само на Економското училиште и наставата ќе започне да се одвива секојдневно.

Шест монтажни бараки

За да се ублажи проблемот со простор Градското собрание ѝ вети на управата на Економското училиште да монтира монтажни бараки што би ги задоволиле потребите од 6 кабинети. Овие кабенити се од 16-те монтажни училишта што му ги подарија западните земји на Скопје. Сè до нивното монтирање наставните помагала не ќе можат да се користат, а тоа создава тешкотии за правилното изведување на наставата

Ј. Пав.

Афоризам за денес

Многу добри пријатели наоѓам во книгите. Затоа пријателите многу свои книги ќе најдат кај мене.

ФРАНЦУСКИ ГЕГ ИСМЕА ВО БИТОЛА. — Кај нас малку или речиси сосема непознатиот француз Клод Мањие, во средината на октомври гостуваше на битолската сцена со својот водвил „Оскар“. Една неверојатно заплеткана комична ситуација, едночудо перипетии, гегови и сочен хумор по некоја трагикомична сцена и коректната игра на артистите во режија на Љубиша Георгиевски ја задоволи премиерната публика која во голем дел ќе биде и публика на репризите, зашто таков ветропирен текст може да се слуша повеќепати. И уште повеќе — мошне примамливата игра на протагонистите — ПЕТАР СТОЈКОВСКИ — БАБЕЦОТ, ЉУБИША ТРАЈКОВСКИ и и целата екипа дадоа симпатична претстава продуховена и пријатна за следење.

На фотографијата — Стојна Цекова и Љубиша Трајковски во „Оскар“.

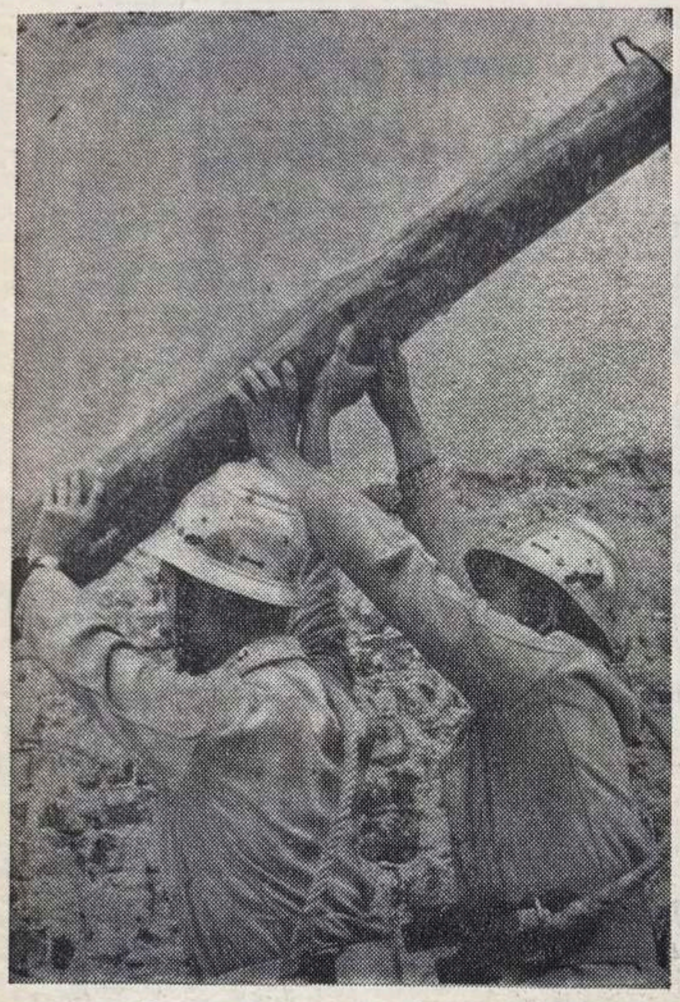

Вонредни напори на работниците

До каде се стига со градбата?

СКОРО СИТЕ ТЕМЕЛИ ЗАВРШЕНИ

- ПРВИ ГОТОВИ НАСЕЛБИТЕ ЃОРЧЕ ПЕТРОВ I И II
- ПО ЗАВРШУВАЊЕТО НА ТЕМЕЛИТЕ — СИТЕ СИЛИ НА МОНТАЖАТА
- ДВЕ НОВИ НАСЕЛБИ И 2 КАМПА ЗА 2.000 ЖИТЕЛИ

Во 9 приградски населби градежната оператива од сите републики работи на градбата на 9.728 монтажни станови. Последниве денови засилено се работи на завршувањето на сите темели, така што наскоро ниско-градбата наполно ќе биде завршена. Покрај ова, 2.484 станови се ставени под покрив, додека комплетно се готови 102 стана. Меѓутоа, со завршувањето на градежните работи дел од работниците се префрлуваат на монтажа, која бара знатно помалку време за завршување, така што во наредниот период може да се очекува мошне позасилена монтажа и финализирање на становите во приградските населби.

Напоредно со ова се работи и на околу 330 илјади квадратни метри патишта, а знатен дел од нив се наоѓаат во завршна фаза. Досега се поставени и над 10.000 метри водоводна, над 25.000 канализациона и околу 42.000 метри електрична мрежа.

Некои градежници веќе се повлекуваат од „Драчево" и „Козле"

Градежните претпријатија од Србија што ги градат темелите за 1.705 станови во населбата „Драчево" и за 1.236 станови во „Козле" до денес ги завршија работите, така што некои веќе се повлекуваат. Веќе се обезбедува потребниот број монтери и знатно се зголеми бројот на општите работници.

До средината на овој месец бетонските работи готови и во „Маџари"

Во „Маџари" градежните работи досега се извршени само со 60 отсто. За забрзување на ископот и бетонирањето на темелите прилично е зголемен бројот на работниците со префрлување на дел од оперативите на Хрватска, што работеше на санација на објектите во „Идадија". Населбата „Железара", која исто така ја гради оперативата на Хрватска, ќе биде готова за неколку дена.

Деновиве „Јеловица" ќе ги предаде првите комплетни станови

Работите на грубата монтажа во населбата „Влае", во која се градат 984 станови, наполно се одвиваат спрема предвидениот план. За ден-два се очекува претпријатието „Јеловица" да ги предаде првите готови станови.

Градбата на „Бутел" знатно задоцнува

Според најновиот план во „Бутел" ќе се постават 552 згради со 1.104 станови. Поради низа причини, недостиг на цемент, чакал, водоводни цевки, салонит и на друг покривен материјал, нискоградбата, поставувањето на комуналии, како и монтажата знатно задоцнуваат.

По 20 ноември — првите монтажни куќи во „Лисиче"

По 20 овој месец во населбата „Лисиче" ќе почнат да се финализираат првите монтажни објекти. Со снабдувањето на ова градилиште со валовит лим, во последно време прилично се подобри динамиката на монтажата. Во оваа населба се градат 1.040 станови, 11 километри патишта и по 14 километри водоводна и канализациона мрежа.

Се завршува населбата „Ѓорче Петров I"

До средината на овој месец ќе бидат монтирани сите 104 станови од типот на „Криваја" во населбата „Ѓорче Петров I". Изведувањето на патиштата во оваа населба се одвива според предвидуваната, додека останатите комуналии нешто задоцнуваат.

Населбата „Ѓорче Петров II", кадешто се градат 660 станови од типот „Дексион", куќите од Шведска и Западна Германија ќе биде завршена до 10 идниот месец, додека за 4 дена ќе бидат готови 220 станови.

Две нови населби и 2 кампа

Покрај населбите кои отпорано почнаа да се градат, започна да се работи и во 2 нови населби: „Тавталиџе" и „Бутел II" со вкупно 2.050 станови. Во „Тафталиџе" се работи на градбата на монтажните објекти добиени како помош од Чехословачка, Полска, Швајцарска и Норвешка, додека за другата населба се изработува урбанистичкото решение кое ќе биде готово за неколку дена. Во „Бутел II" сега се градат приодните патишта.

Освен населбите се градат и два кампа од Велика Британија во кои се предвидува да се сместат околу 2.000 граѓани. Оперативата на нашата Република која ги поставува кампoвите смета дека кампот во Сингелиќ ќе биде готов до почетокот на идниот месец, а другиот крај Девојачкиот поток од средината на декември.

З. Дограмаџиев

Се забрзува санирањето

ДОСЕГА ПОПРАВЕНИ 3.200 СТАНОВИ

- Значајна индивидуална иницијатива
- До крајот на годината: 19.000 поправени стана
- За поправките над 14 милијарди динари?

Санацијата на оштетените објекти е втор потфат презмен со цел да се сместат под покрив голем број граѓани пред зимата. Во предвидениот фонд згради за поправка најповеќе се застапени станбените објекти, така што вкупно ќе бидат оспособени за живеење околу 19 илјади станови (12.685 со поголеми поправки и 6.600 со мали поправки).

До крајот на годинава треба да се направат 12.000 станови кои ќе примаат околу 60.000 жители. Градежната оператива преку Дирекцијата за обнова и изградба на Скопје презеде да оспособи 8.083 станови, од кои околу 7.000 се планира да бидат завршени до крајот на декември.

До почетокот на овој месец градежниците вкупно поправија околу 3.200 станови, а голем број други згради се санираат и се завршуваат, така што, со мали исклучоци, може да се очекува дека задачата на време ќе биде извршена. Покрај станбените се поправаат и 14 училишни, 4 здравствени и 47 јавни објекти.

Се санираат 5.000 приватни станови

Голема иницијатива пројавија индивидуалните сопственици на станбени објекти. Според податоците од Градското собрание вкупно се поправаат околу 5.000 приватни куќи, за што од градскиот фонд се одобрени заеми во висина од 2,5 милијарди динари. Ова, заедно со станбениот фонд што го поправа Дирекцијата, ќе ја достигне бројката од 12.000 станови што ќе обезбеди сместување на 60.000 граѓани.

За санација 14 милијарди

За преземената поправка на станбениот фонд ќе се потрошат околу 14 милијарди динари, што заедно со 40-те милијарди за приградските населби од монтажни куќи ја достигнува бројката од 54 милијарди за обезбедување сместување за граѓаните.

З. Д.

Напори да се поправат зградите

Во „Кисела Вода" оспособени 1476 стана

ПО ОЦЕНА НА ПОВЕРЕНСТВОТО НА СР СРБИЈА ВО САНАЦИЈАТА НЕ ПОСТОЈАТ ПРОБЛЕМИ. — ПЛАНИРАНАТА ЗАДАЧА ЌЕ БИДЕ ЗАВРШЕНА ДО КРАЈОТ НА ДЕКЕМВРИ

За санирање на вкупно 3274 стана, 7 училишта, 1 здравствен и 25 други јавни објекти, поверенството на СР Србија има ангажирано 37 претпријатија со вкупно 1734 работници.

Досега е извршена поправка на 1476 стана, 3 училишта, 1 здравствен и 4 јавни објекти. Моментно се работи на поправка на 1099 стана, 4 училишта и 14 јавни објекти. Не се започнати со поправка 109 стана и 7 јавни објекти, за кои се чекаат технички елаборати.

Планот за санирање досега е неколкупати менуван поради недостиг на технички елаборати, недостиг на материјали или поради нена времено потпишување на договори со Дирекцијата за обнова и изградба на Скопје.

Примерно, во билтенот на координационата комисија на СР Србија за обнова и изградба на Скопје се вели:

● *За објектите на кои не се почнати поправките, се чекаат технички елаборати:*

Или: „Запрени се работите на групацијата на Косово и Метохија, кои работаат во состав со поверенството на СР Србија, поради недостиг на проекти за санирање".

Но и покрај тоа поверенството на СР Србија верува дека за санацијата и исполнување на целокупната примена задача не постојат нерешливи проблеми.

Б. Ч.

Во »Идадија«: 2000 д…
за импровизори…

До крајот на октомври, одделението з… станбени работи при општинското собра… ја" вкупно издаде околу 2.000 дозволи з… оштетени станови и за градба на прови… кирање на објекти обележани со зелен… се 650 дозволи, за пооштетените, со жол… за поправка на згради обележени за у… градба на привремени објекти за живее… 140 дозволи.

Четири варијант…

ОБЈЕКТ … И СПО…

Скопското сајмиште, кое по земјотресот беше наполно оштетено, ќе се санира. Беа предложени четири варијанти:

Првата предвидува објектот да се користи исклучиво за културно-просветни и спортски цели. Годишните приходи би изнесувале 60 милиони динари.

Сојузната младинска работна акција »Скопје 63« на дело

ПРАЗНИЧЕН ПОДАРОК

БИЛАНСИ: БЕТОНИРАНИ 1.100 ТЕМЕЛИ, МОНТИРАНИ РАМОВИ ЗА 350 ЗГРАДИ, РАСТОВАРЕНИ 300 КАМИОНИ И 500 ВАГОНИ

...монтираат рамови

...ниција, млади те луѓе, секоја година на ...на да и подаруваат нови пруги, нови ... километри асфалтна лента.

...олема радост ... сме ги при... ци. Оваа го... километри ...ата на Ју... разурнатото ...ри 90 ра...

...т ...ни

...ден, 13 ноем... ослободува... кога ги су... вањата во си... нашиот град, ... пострадаsuccesното ...благодарни на ... и девојки на ... го дадоа ко... потребен. Тие ...ви ги удрија ...новите при...

градски населби, на новото Скопје.

Граѓаните од платнената населба „Парк" нема никогаш да ги заборават ноќите на 4 и 5 октомври, кога невремето ја загрози оваа населба. Нема да ги заборават ни младите луѓе кои им притекнаа во помош и ја евакуираа населбата од загрозеното место. Само таа ноќ тие дадоа 400 ноќни доброволни работни часа или вкупно 3.800 ефективни работни часа.

700 младинци во акција

Во втора смена од оваа акција 700 младинци и младинки во 14 работни бригади работеа на подигањето на приградските населби, расчистување на урнатини, истоварување на вагони и друго. Ако би сакале да направиме резиме и да ги сумираме работите на овие млади луѓе, мораме да кажеме дека тие ископаа и цементираа 1100 темели за нови бараки; монтираа метални рамови за 350 згради, ги извршија најпотребните работи за приодните патеки и улици во приградските населби во должина од 15 километри; во текот на двомесечната работа тие растоварија 3000 камиони и 500 вагони разновидни материјали. Бригадирите работеа и на расчистувањето на урнатините. За нив немаше одредено работно време. Работеа кога ќе имаше потреба и резултатот е тука; 15.500 прекувремени работни часа а нормата е исполнета просечно за 214%.

Целокупната работа на бригадирите е проценета на околу 147 милиони динари. Затоа, не е ни чудо што сите бригади беа прогласени за ударни и добија признание „најдобра бригада за изградба на Скопје".

Младинките и младинците од сите краишта на нашата татковина, што го градеа Скопје, на овој празничен ден — не се тука. Тие отидоа во своите родни краеви, но со заедничка мисла до повторно видување идната година во Скопје. Нивното започнато дело го продолжија 500 младинци од нашата Република.

Ал. Антиќ

Сите „формираат" нови цени

Новиот хотел во изградба пред суд!

Дали хотелот „Скопје" ќе биде готов во април? — Се тужат меѓусебно „Македонија—турист" — „Маврово" и „Дримкол"

Работите на изградбата на новиот хотел не се одвиваат нормално. Ако продолжат вака, новиот хотел не ќе биде готов ни до новата туристичка сезона. На изградбата моментно работат околу 30—40 работника, додека пред земјотресот работеа 80—100. На втори овој месец фасадерското претпријатие „Дримкол" ги прекина работите.

Покренат е спор меѓу градежното претпријатие „Маврово", фасадерското претпријатие „Дримкол" и инвеститорот — угостителското претпријатие „Македонија — турист."

Градежното претпријатие „Маврово" бара наголемување на доходот за 30 отсто (од порано склучениот договор, а фасадерското претпријатие „Дримкол" 60 отсто).

Угостителското претпријатие „Македонија — турист" не е во состојба да одговори на барањата.

Хотелот треба да биде готов до новата туристичка сезона

Скопје денес располага само со 60 хотелски легла.

Од земјотресот страдаа скоро сите хотели со 620 легла. Сместувањето на туристите претставува голем проблем. Во трите последни месеци бројот на странските туристи е за 100 отсто наголемен во споредба со минатата година а се очекува во идната туристичка сезона да го посетат знатно поголем број.

В. В.

ХИГИЕНО-ЕПИДЕМИОЛОШКАТА ПОЛОЖБА ВО НАСЕЛБИТЕ

Сè уште несредени прилики

КАДЕ ГРАЃАНИТЕ ДА ЈА ОДРЖУВААТ ЛИЧНАТА ХИГИЕНА

Строгата контрола над хигиената во привремените населби и активната и ефикасна против епидемска работа од санитарно-епидемиолошката служба, придонесе да не избие некоја заразна болест; се вакцинираа 55.499 лица против цревен тифус; се изградија 257 санитарни јазли; се направија 142 туша за полски купатила итн.

Напоредно со ова беше решено да се направат перални, да се одредат места за миење на садови, да се ископаат канали за отпадните води и сл.

Овие решенија, меѓутоа не се реализираа.

Всушност, досега, конкретно не е сторено ништо граѓаните под шаторите да не перат пред самиот шатор, и да не ја истураат водата каде било.

Моментно, како да се заборави на населбите. Постојните купатила веќе поодамна не функционираат. Дезинфекцијата на санитарните јазли не се врши редовно ниту се контролира. Шаторите сè уште не се послани со штици, слама и друго за изолација на влагата, а покрај тоа нема ископано одводни канали за нечистата вода што се собира пред нив.

Ј. М.

...озволи ...ми

... комунално... на „Идади... поправка на ...уми. За са...ја издадени ...боја, 1.200 и ...ње или за ... издадени се

...за санација на Скопскиот саем

...ЗА ПРОСВЕТНИ ...РТСКИ ЦЕЛИ

...покажуваат ...та нужни за ...ат да се ис... ...огу кус срок

...анта предви... ...е користи ...ен простор. ...оди би изне...

...анта предви... ...на објектот ...ски приредби ...иот годишен приход би изнесувал 98 милиони динари.

Четвртата варијанта предвидува комбинирано користење на објектите при што би се добил вкупен годишен приход од 99.880.000 динари, односно за шеснаесет месеци остварениот бруто приход би ја покрил вложената инвестиција.

Сите четири варијанти обезбедуваат инвестиционите вложувања за кусо време да бидат исплатени. Сепак, се смета дека во предвид треба да биде земена четвртата варијанта која обезбедува економски највисок резулта.

Општинското собрание на Кале донесе одлука да се прситапи кон санирање на Скопското сајмиште.

ПО ТРИМЕСЕЧНА РАБОТА БУГАРСКАТА ТЕХНИЧКА ЕКИПА ГО НАПУШТИ ГРАДОТ

Бугарската техничка екипа, составена од 56 разни стручњаци — архитекти, инженери, градежни техничари и мајстори, која во текот на изминатите 3 месеци работеше во Скопје деновиве замина за Софија. Бугарските стручњаци ги исполнија сите доверени задачи од страна на Дирекцијата за обнова и изградба такашто вкупно дадоа околу 48.000 работни часови. Покрај пружањето помош во евакуацијата на пострадаtните граѓани непосредно по земјотресот, екипата изгради 5 монтажни куќи во населбата „Водно" и поправи 45 станови. Бугарските стручњаци исто така ги оспособија зградите на осумгодишното училиште „Иво Рибар — Лола", Радиолошкиот институт и Лабораторијата за примена на изотопите во медицината, изработија елаборат за санација на централата „ТЕЦ" во Маџари и ги завршија сите електроинсталатерски работи во населбата „Сингелиќ", каде што се поставени данските монтажни куќи.

СТУДИ ПОД ШАТОР — НО НЕМА КАДЕ

★ **ЗИЈА ЛУТФИОВСКИ: чекам на монтажен стан**

★ **ЉУБИЦА СТЕФАНОВА: малку учиме, имаме време**

★ **КРУМЕ КИПРИЈАНОВ: имам испит, другото не е страшно**

★ **ВЕРА МАНЕВА: настрадавме, Црвен крст нè не помогна**

Стрелките на часовникот се подготвуваат да се поклопат. Точно — пладне. Тука, кај семафорот на главната улица, непрекината врвулица од луѓе. Едни — поаѓаат преку „зебрите". Други — стрпливо чекаат на зеленото светло.

Чекам на ветената монтажна куќа

— Простете, сакате ли да ни кажете како се викате и каде работите?

— Зија Лутфиовски, кондуктер во Градското сообраќајно претпријатие.

— Граѓаните, многу се жалат на вас. Велат: автобусите неоправдано доцнат. Што ќе речете вие на ова?

— Оптоварен сообраќај, недоволен број на автобуси — тие се основните причини за нашето доцнење. Меѓутоа, на кого да се пожалиме ние кондуктерите, кога на секоја „тура" ќе се најде по некој, што безкрупулозно нè напаѓа токму нас, кои сме најмалку виновни за тоа.

— Ви настрада ли куќата во земјотресот?

— Да. И наполно се урна.

— Сигурно живеете под шатор. Како се снајдувате?

— Додека беше поволно времето — убаво. Сега кога студи и врне — малку потешко. Но, во најскоро време очекувам стан во монтажна куќа. Тогаш сè ќе биде во ред.

Училишен одмор како никогаш досега

Во пресрет ни доаѓаше синокоса девојка.

Нејзиното име е: Љубица Стефанова, ученичка II година во Економското училиште „Борис Кидрич".

— Вие сте сега „гости" во училиштето „Ѓуро Салај". Како се одвива наставата?

— Тргне, тргне па застане. Ете: со редовна настава отпочнавме од 1 октомври. Неколку недели учевме редовно. Сега стоп. Три седмици одмор.

— Зошто така?

— Не довтасува училишен простор. А, повеќе од илјада ученици посетуваме редовна настава.

— Значи ли тоа дека предвидената материја, нема во целост да ја изучите?

— Јас верувам дека изгубено то ќе го надокнадиме. Програмата нема да претрпи корекции.

— Имате доста слободно време. За што го користите?

— Најповеќе читам.

Само уште два испита и — „квит"

Брзаше да запише II година на Правниот факултет.

— Како се викате?

— Круме Кипријанов.

— Уште колку испити ви останаа од оваа година?

— Два. Еден потежок, друг полесен.

—Го решивте ли станбеното прашање?

— Барем тоа за мене е лесно. Куќата на „старите" газди е здрава.

— Кога ќе почнете со настава?

— Сè уште не се знае. Официелно ни е речено дека почнуваме некаде кај 20 декември. Но сега засега не се готови „амфитеатрите" под монтажните бараки.

Црвен крст не ни додели помош

Нејзиното име е: Вера Манева — домаќинка со стан на улица „Скопска" 10.

— Каде живеете?

— Под шатор кај женска гимназија.

— Можеби, куќата ви е урната. Подигнавте ли кредит за поправка?

— Не. Позајмивме пари од роднини и без одобрение на општинските фактори, ја „крпиме" куќата.

— Изгубивте ли многу од покуќнината?

— Да. И затоа неколку пати јас и мажот ми интервениравме во Црвен крст, да ни доделат помош. Досега ништо не ни доделиле.

Т. Л.

Зија Лутфиовски и Љубица Стефанова

Круме Кипријанов и Вера Манева

Градски компас

ТВ-ПРОГРАМА ЗА ДЕНЕС

18.00 ТВ — училиште студио Загреб
18.30 „Петре и Боби в училиште" — куклена претстава за деца — студио Љубљана
19.00 Актуелна тема — студио Белград
19.30 Неделни спортски преглед студио Белград
20.30 Павле Угринов: „Златни Прсти" — ТВ гротеска — Белград

— Ова е оригинална комедија — гротеска — со три лица — дактилографка — љубовник — шеф. Триаголник без решение. Се случува во времето кога се носеа шими — чевли и жирадо-шапки. Улогите ги толкуваат: Љиљана Крстиќ, Предраг Лаковиќ и Сима Јаникиевиќ. Сценограф: Живорад Кукиќ; Костими: Мара Финци. Режисер: Василие Поповиќ.

21.30 Вести — студио Белград

РАДИО-ПРОГРАМА

ДЕНЕС ОД 14 ДО 24

14.10 Реприза на утринската школска емисија
14.35 Дуети на Радиотелевизија Скопје исполнуваат народна музика
15.00 Пладневен радио весник, соопштенија и „Претпријатијата ви препорачуваат"
16.00 Медицинска заштита
16.10 Фрагменти од оперите: „Кавалерија Рустикана" од Пиетро Маскањи и „Паљачи" од Руѓеро Леонкавало
17.00 Вести
17.05 Вести на шиптарски јазик
17.10 Од домашниот забавен албум
18.00 Емисија за нашите сонародници во странство
18.15 Прелудии од Фредерик Шопен
18.30 Скопје денес и утре
18.45 Петнаесет минути со триото „Санс"
19.00 Сто и една приказна
19.10 Шиптарска народна музика
19.30 Вечерен радио весник
20.00 Симфониски концерт
21.30 Човекот пред стотина огледала
21.40 Пее Георг Отс
22.00 Вести
22.20 За љубителите на џезот
23.00 Вести и преглед на печатот
23.06 Симфониски поеми
24.00 Последни вести

УТРЕ ОД 5 ДО 14

5.00 до 7.30 Утринска музичка програма
5.15 Вести
5.20 Совети за земјоделските производители
6.15 Утрински радио весник, со општенија и „Претпријатијата ви препорачуваат"
7.30 Вести
7.35 Рапсодии за оркестар
8.10 Школска емисија по музичко воспитување: Во братска прегратка — музичка оперетка
8.40 Свири пијанистот Кармен Каваларо
9.30 Културен живот во земјата
9.40 Играорни народни песни
10.00 Вести
10.05 Фрагменти од опери и балети
11.00 Реприза на емисијата од 11 ноември
11.20 Забавна музика
12.00 Вести
12.05 Вести на турски јазик
12.15 Оркестарски композиции
13.00 Народна музика исполнуваат солисти и ансамбли од Загреб и Нови Сад
13.30 Настапуваат солисти со своите оркестри

ПОТСЕТНИК ЗА АКТИВИСТИ

ДЕНЕС:

Одборот на месната организација „Карпош" ќе дискутира за избор на нов Совет на Станбената заедница.

Општинскиот одбор на „Кисела Вода" организира советување за проблемите на училишните одбори. Почеток во 16 часот во просториите на Општинскиот одбор.

Одборот за прослава на 20-годишнината од Второто заседание на АВНОЈ при „Саат Кула" прославува 13 Ноември и Денот на Републиката. Почеток во 16 часот.

ВТОРНИК:

Комисијата за општествено управување на „Кале" ќе ги анализира досегашните резултати во изготвувањето на статутите. Почеток во 16,30 часот.

Вечерта со почеток во 18 часот Општинскиот одбор на „Саат Кула" организира свечена академија посветена на 13 Ноември. Академијата ќе се одржи во културниот дом Автокоманда.

СРЕДА:

Раководствата на месните организации и подружниците од селата Рашче и Бојане ќе дискутираат за омасовување на организацијата со нови членови и за некои комунални проблеми.

Во училиштето „29 Ноември" со почеток во 17 часот месната организација „Владо Тасевски" ќе дискутира за снабдување на населението и комунално уредување на овој дел од градот.

ЧЕТВРТОК:

Во селото Долно Соње со почеток во 9 часот ќе биде организирано советување за работата на училишните одбори.

Општинскиот одбор на „Кисела Вода" ќе одржи состанок за некои организациони и здравствено-социјални проблеми. Состанокот ќе се одржи во Општинскиот одбор со почеток во 17 часот.

Одборот за прослава на државните празници при Општинскиот одбор на Ѓорче Петров ќе донесе програма за прославата на 29 Ноември. Почеток во 16 часот.

ПЕТОК:

Комисијата за културно-просветна и социјално-здравствена политика при Општинскиот одбор на Ѓорче Петров во 16 часот ќе ја разгледува информацијата за работата на училиштата од ова подрачје.

Во 17 часот група истакнати општествено-политички работници на општината „Саат Кула" ќе водат разговор со членовите на месната организација „Маџари" за некои внатрешно-организациони проблеми.

ФИЛМОВИ

„Вардар" — „СЈАЈ ВО ТРЕВАТА", американски (10, 15.30, 18 и 20.30).

„Бамби" — „ФРА ЃАВОЛО", американски (10, 14, 16, 18 и 20).

„Вардар" (Ѓорче Петров) — **„ПРЕМИН ПРЕКУ РАЈНА"** (16 и 18).

СООБРАЌАЈ

ВОЗОВИ

Поаѓање од Скопје за:

БЕЛГРАД 3.24 (до Кралево п), 6.30 (Нп), 8.51 (Кб), 10.05 (Нб), 11.59 Кралево п), 12.35 (Не), 15.07 (од Лапово п) 16.58 (Нп), 22.23 (Кб), 22.38 (Не), 22.49 (до Лапово п), 23.02 (Нб), 23.59 (Нп)

БИТОЛА 5.43 (п), 8.18 (ш), 14.01 (ш), 15.12 (п) и 19.46 (п)

ГЕВГЕЛИЈА 6.10 (п), 7.24 (е), 15.45 (п), 16.29 (е)

ГОСТИВАР 4.00 (до Тетово (ш), 6.23 (ш), 8.31 (ш), 12.30 (ш), 14.44 (п), 20.53 (п)

КУМАНОВО 3.10 и 14.40 (л)

КОЧАНИ 12.44 (ш)

ЃОРЧЕ ПЕТРВ 2.37, 7.40 и 16.45 (л)

ВОЛКОВО 4.14 и 18.40 (л)

Доаѓање во Скопје од:

БЕЛГРАД 4.30 (Нп), 4.43 (од Лапово п, 5.18 (Нб), 6.50 (Не) 7.04 (Кб), 9.10 (од Кралево п), 12.22 (Нп), 15.34 (од Лапово (п), 16.17 (Не), 13.45 (Нп), 19.17 (Нп) 22.20 (од Кралево п)

БИТОЛА 9.28 (ш), 11.45 (п), 17.27 (п), 18.32 (ш) и 21.47 (ш)

ГЕВГЕЛИЈА 8.06 (п), 12.16 (е), 18.18 (п) и 22.10 (е)

КАЧАНИ 19.38 (п)

ГОСТИВАР 6.11 (од Тетово п), 8.15 (п), 9.57 (ш), 11.50 (ш) 16.05 (ш) и 21.11 (п)

КУМАНОВО 6.19 и 17.18 (л)

ЃОРЧЕ ПЕТРОВ 3.52, 17.45 и 23.36 (л)

ВОЛКОВО 5.34 и 13.05 (л)

)Н-Ниш, К-Калевор, е-експрес, п-патнички, б-брз л-локал и ш-шинобус)

АВТОБУСИ — МЕЃУГРАДСКИ СООБРАЌАЈ

ПОАЃАЊЕ ОД СКОПЈЕ ЗА:

Берово 7.30 и 12.20
Вратница 14.00
Гостивар 9.30, 11.45 и 14.30
Дебар 7.00, 12.00 и 14.00
Куманово 6.15, 6.30, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.30, 17.00, 18.00 и 20.00
Крива Паланка 7.00, 12.30 и 15.00
Кавадарци 7.30, 15.00
Кратово 13.30
Лазарополе 6.00
Македонски Брод 14.00
Охрид 6.30
Пробиштип 13.00
Радовиш 17.00
Струмица 5.00, 10.00, 12.40 и 14.00
Струга 8.00 и 12.00
Стар Дојран 14.00
Тетово 6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 15:30, 17.00 и 18.00
Титов Велес 5.30, 10.00, 12.45, 14.30 и 18.00
Штип 6.00 и 14.30

ДОАЃАЊЕ ВО СКОПЈЕ ОД:

Берово 11.45, и 19.15
Вратница 7.07
Гостивар 7.45, 11.45 и 14.45.
Дебар 11.00 и 11.25
Куманово 5.00, 5.30, 6.00, 7.30, 9.30, 12.00, 14.15, 14.30, 15.30 и 19.00
Крива Паланка 9.30, 11.30 и 17.30
Кавадарци 8.01 и 16.52
Кратово 7.25
Лазарополе 11.15
Македонски Брод 9.39

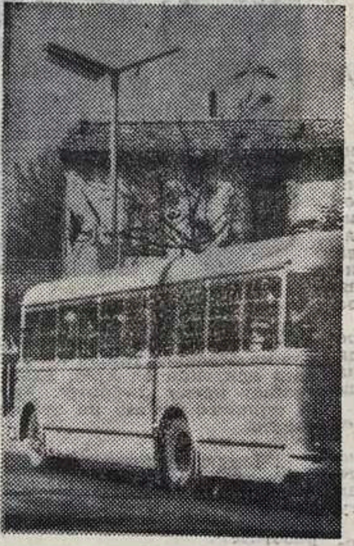

Охрид 12.30
Пробиштип 8.45
Радовиш 9.10
Струмица 7.10, 8.13, 13.10 и 18.10
Струга 11.45, и 18.05
Стар Дојран 8.12
Тетово 5.00, 6.00, 7.30, 9.00, 12.15, 13.00, 15.45 и 17.30
Титов Велес 5.30, 7.30, 11.30, 14.15 и 18.00
Штип 6.30 и 17.30

АВИОНИ

За Белград во 7.00 — од Белград во 15.30

Секој ден освен во недела.

ГАСП — ПРИГРАДСКИ ЛИНИИ

Од Скопје за:

Катланово „53" 6.10, 8.30, 11.10, 13.30, 16.00 и 18.30

Петровец „52" 5.00, 7.00, 9.00, 10.50, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00 и 22.45

Гробишта Бутел „59" на секој час, првиот во 5.35

Ракотинци и Бојане „58" 5.00, 6.15, 7.40, и 11.00

Бутел „57" на секој час, првиот во 5.35

Сарај „54" на 25 минути, првиот во 5.05

Ѓорче Петров „54" на 25 минути, првиот 5.18

Маџари „50" на половина час, првиот во 5.05

Драчево „51" на 20 минути, првиот во 5.05.

ЛОКАЦИИ И ТЕЛЕФОНИ

Градско собрание — во Градскиот парк	23-07
Општина „Идадија" — во Учителска школа	22-85
„Кале" — во бараката кај Околискиот суд	24-01
„Саат Кула" — во Студентскиот дом „Стиф Наумов"	23-18
„Кисела Вода" — во паркчето кај киното „Балкан	22-92
Сообраќајна милиција — кај Воената болница	27-27
Брза Помош — до Домот за нардно здравје кај „Бит пазар"	21-88
Клиничка болница	23-21
Градска болница	21-83
Лекари за домашна посета: „Идадија"	22-40
„Кале"	24-24
„Кисела Вода"	23-36
„Саат Кула"	21-28
железничка станица — информации	22-47
„Путник — Македонија" — информации	21-96
ЈАТ — билетарница — кај Инвалидскиот дом	21-56
ЈАТ Пристаниште	21-57
Автобуска станица „Пролетер"	23-20
„Водовод" — во новите бараки кај „Дизел-централа"	21-52
Дежурен електричар	22-54

ПТТ УСЛУГИ

ПОШТА 1 (до старата зграда) — ги врши сите ПТТ услуги, освен исплатување на обични парични листови и испорака на пакети. Работи без прекин.

ПОШТА 2 (до старата зграда) — ги врши сите ПТТ услуги. Работи од 7 до 21 часот.

ПОШТА 3 ((на „Бит-пазар") — ги врши сите ПТТ услуги во прием.

ПОШТА 4 (во „Кисела Вода") — ги врши сите ПТТ усги во прием.

ПОШТА 5 (на „Партизанска" и „29 Ноември") — ги врши сите ПТТ услуги во прием.

ПОШТА 6 (кај Воената болница) — ги врши сите ПТТ ги во прием.

ПОШТА 7 (во младинската населба на „Партизанска") — ги врши сите ПТТ услуги во прием и испорака.

ПОШТА 8 (во „Автокоманда") — ги врши сите ПТТ усги во прием.

ПОШТА 9 (во Клиничката болница) — ги врши сите ПТТ услуги во прием и испорака.

(Поштите од 3 до 9 работат од 8 до 13 и од 16 до 18 часот).

ТЕЛЕФОНСКИ РАЗГОВОРИ ВО СРМ И СФРЈ

За една телефонска единица од 3 минути за градовите во Македонија и Југославија се плаќаат следниве такси:

Белград 360, Битола 300, Гевгелија 300, Гостивар 180. Загреб 420, Кавадарци 240, Кочани 240, Куманово 180, Љубљана 420, Ниш 300, Нови Сад 360, Охрид 300, Прилеп 240, Приштина 240, Риека 420, Сараево 360, Струмица 300, Тетово 180, Титов Велес 180, Титоград 300, Штип 240.

За разговорите меѓу 19 и 7 часот се наплатува половина такса.

ПИСМА

	Скопје	СФРЈ	Соседни земји	Други земји
Поштенски картички	10	15	—	—
Обични писма (до 20 гр.)	20	25	40	50
Препорачани писма	—	65	90	100

ТЕЛЕФОНСКИ РАЗГОВОРИ И ТЕЛЕГРАМИ ЗА СТРАНСТВО

За една телефонска единица од 3 минути се наплатува според оддалеченоста на земјата; за секоја наредна единица се наплатува трипати помалку.

Еден збор во телеграмите се наплатува според зоните на оддалеченоста.

земја	тел. единица — дин.	еден збор — дин.
Австрија	1.500	47
Белгија	2.400	87
Бугарија	1.150	42
В. Британија	2.550	100
Грција	1.000	40
Данска	2.000	82
Италија	1.125	65
Канада	9.000	325
Норвешка	2.600	102
ОАР	8.250	232
Полска	2.100	67
Романија	2.250	55
САД	9.000	195—252
СССР	2.375	90
Турција	1.675	62
Унгарија	1.000	42
Финска	3.300	100
Франција	1.900	77
Холандија	2.475	80
ЧССР	1.750	62
Швајцарија	1.350	72
Шведска	2 500	87

СОВРЕМЕН ДОМ

Коіа одбирате зимско йалто

МИСЛЕТЕ НА ИДНАТА СЕЗОНА

Веднаш да кажеме: реденготот не е веќе во мода, или подобро: неговата популарност траеше сосем кусо, само една сезона. Ако сепак настојувате да ја нагласите половината ќе облечете палто со колан. Но, палтото треба да биде рамно кроено, а ако сакате да бидете сосем во чекор со модата тогаш треба да има два реда копчиња и голема јакна најчесто соревери (со или без крзно). Тоа палто ќе го носите и идната сезона. А, што се однесува до кројот на редингот, кој малку ги потцртуваше градите и половината, ширејќи се sвонесто на долниот крај, — ќе можете да го носите оваа зима, но следнатата никако. Модата се менува, некогаш побрзо, некогаш побавно, но во тоа е и нејзината привлечност: во непостојаноста.

РАМНИ ПАЛТА: ЗА СЕКОЈА ЖЕНА

Зошто пак ни се враќа модата на рамни палта?

Одговорот е можеби во тоа што таа линија добро им стои на најголем број жени, а освен тоа, рамните палта сосем одговараат на последната тенденција на модата од оваа зима: да се облечеме топло! Оваа тенденција особено ќе ја поздрават скопјанките, кои ќе живеат и работат во шатори и импровизирани бараки и недоволно затоплени простории.

Зимава жената се облекува во твид, материјал и со долги влакна, многу ќе се носат плетени фустани и костими, а особено џемпери со високи јаки (на завиткување — „смучарските" но повеќе еднобојни). Нејзините нозе од студот ќе бидат заштитени со убаво исплетени високи волнени чорапи и со чизмичките, кои стануваат сѐ повисоки. Ешарпите ќе се носат исто така како и шубарите од разни кроеви, но ќе бидат меки и топли.

ЗА ПОНИСКИТЕ И ПОПОЛНИТЕ...

Но, ќе се прашаат жените што не се високи 1,75 м. и кои не тежат само 50 килограми: „Како ќе изгледаме ние облечени во сите тие дебели материјали? Дали ќе треба да се помириме со тоа што нема да бидеме женствени?" Не, бидејќи покрај дебелиот твид и мохерот со долги влакна, постојат и штофови со ситни коцки, фланели, мохери со влакна од „разумна" должина. Можат да се најдат волнени букле-штофови со убав пад, штофови што го имитираат плетивото, жерсеј, кадифе, па и сатенот, кој се враќа во женската гардероба. Ако не сакате да носите пуловер, ќе си сошиете топол зимски костим, со кој ќе носите блузи, со кројка на машки кошули. Многу се убави такви бели блузи.

ЕЛЕГАНЦИЈА НА ЧИЗМИЧКИТЕ

А чизмичките, дали тие на сите ќе им стојат? Сигурно е дека тие сите жени ќе ги стоплат (особено ако земат чизмички со ѓон од гума). Но на ниските и многу полните жени нема најубаво да им стојат. Освен тоа чизмичките ако се доста високи, најдобро ќе изгледаат со ансамбл со палто 3/4 или 7/8, или воопшто со кусо палто, одошто со подолго палто.

УШТЕ ЗА ЗИМСКИТЕ ПАЛТА:

И на крајот уште нешто за зимските палта:

Материјали: твид (со „ронки" или како „рибена коска"). Може и пепита („петлова нога"), или еднобојни штофови (беж, црн и бојата на зрел костен или зелени). Кај твидот комбинација на сиво и зелено, сиво и бело, бело и црно.

Ракавите: најчесто обикновени, поретко остер раглан. Џеповите: всечени, прави, коси, вертикални во шавовите, понекогаш со капаци. Коланите: со вржување. Копчињата: најчесто од кожа, шест или осум.

Македонска кујна

ТРИ ЈАДЕЊА ОД ЗАЈАК

На својата страница посветена на домот, „Вечер" редовно ќе донесува проверени добри рецепти на домашната кујна. За да биде овој наш „Готвач" побогат ги покануваме читателките и читателите на „Вечер" да учествуваат со свои рецепти. За тоа е потребно да ни ја испратат својата точна адреса, како и списокот на рецептите што би можеле да ни ги дадат. Редакцијата потоа ќе дојде во контакт со тие наши читатели преку писма или преку свои соработници. Се надеваме дека домашните рецепти ќе ви помогнат да внесете поголема разноврсност во вашата исхрана, а дека особено ќе им бидат корисни на младите домаќинки.

За овој број свои рецепти ни даде службеничката од Куманово Љубица Арсовска.

За плескавиците го земате месото од целиот зајак. Месото се чисти од коскките и се меле на машина, заедно со 10 главички кромид од средна големина половина килограм сурова сланина, 6 лути пиперки и едно парче лсб. Сета оваа смеса добро се меси, и се додава црн пипер, 100 грама брашно и една мала лажица сода бикарбона. Пак добро се измесува, а пред тоа се додава сол по вкус. Плескавиците се пржат на врела маст и имаат вкус на плескавици печени на скара. Приготвената смеса може да стои 3 до 4 дена во фрижидер и постепено да се троши.

ПОЛНЕТ ЗАЈАК СО ОРИЗ

Зајакот се дере внимателно, а потоа се чисти од цревата така што отворот на стомакот да биде што помал. Очистениот зајак стои 24 часа во ладна вода, која често се менува, или се остава во тенџере, под чешма, која постојано тече.

Испржете 5 главички кромид на зејтин, а потоа додадете му го на кромидот дробот од зајакот, исечен на ситни парченца испржете го. Кога дробот е испржен додавате 200 гр. ориз и малку вода и сето заедно нека проврие. Се додава и малку црн пипер и сол, а кога оризот речиси е сварен со смесата се полни зајакот. Во отворот од зајакот преку тилот се истура една чаша вода, а потоа отворот се сошива. Во семејствата каде што сѐ јаде лук, домаќинките нека ги шпигуваат бутовите со лук. Зајакот се става во тенџере (ни премногу мало, ни премногу големо) и се попарува со 200 гр. врел зејтин. Во тенџерето се налива и 1 литар вода, 1/4 кг. нарежан на тркалезни парченца морков. Зајакот се посолува одозгора, а и во водата се става потребното количество сол.

Тенџерето се покрива со капак и се става во фурната да се динствува и постепено испече.

ДИНСТУВАН ЗАЈАК

Очистениот зајак се шпигува со лук и сланина и добро се посолува.

Во едно тенџере се надробува 500 гр, моркови, се додаваат четири листа лорбер, една лажица црн пипер, 200 грама маст. Зајакот се става во тенџерето и потоа тенџерето се покрива со капакот. При динствувањето се додава една до еднаипол поголеми чаши вода, а зајакот одвреме навреме се полева со сокот што ќе се создаде во тенџерето. Динствуваниот зајак може да се служи со пире или со некој друг додаток, што вашите домашни го сакаат.

ПОТСЕТНИК ЗА РОДИТЕЛИТЕ

Вашето дете е ученик

* Ако сакате детето добро да ги направи домашните задачи, по враќањето дома дајте му прво да јаде. Јадењето ќе положи вид граница меѓу училиштето и времето по часовите, а ќе му даде и нови сили. За момент ќе можат да се заборават школските грижи. Ако мајката е дома, оброкот ќе биде попријатен. Ако не: нека детето најде на масата приготвено јадење и неколку напишани зборови. Тогаш, иако останува само дома, нема да се чувствува напуштено.

По јадењето и малиот одмор детето треба да почне со учењето. Внимателно, но упорно, наведете го на работа.

* Многу ученици ја имаат лошата навика прво да ги пишуваат домашните задачи, а потоа да ги учат уроците. Постапката треба да е обратна. Домашните задачи се речиси секогаш практично применување на лекциите. Значи, треба да се почне од учењето на поминатите лекции, а потоа домашните задачи сосем лесно и брзо ќе бидат напишани.

ГРИЖА НА СТОТИЦИ ИЛЈАДИ ЖЕНИ И МАЖИ

БОРБА ЗА „ЛИНИЈА"

- **Само еден човек може да ви помогне да ослабнете: Вие**
- **Дебелината: Тема на симпозиум на УНЕСКО**
- **Дебелите не јадат многу**

Дали е пронајдено нешто ново за да им се помогне да ослабнат на оние кои се загрижени заради прекумерниот број килограми (се разбира без да бидат подложени на гладување) .Дали е разјаснето зашто извесни особи иако не јадат повеќе од другите се поправаат двапати побрзо?

Еве прашања кои се поставуваат сега по состанокот на најпрочуени светски специјалисти во Париз, минатиот месец, под покровителство на УНЕСКО. Тие четириесет и осум часа дискутираа за прекумерната дебелина, но, и покрај тоа, на двете прашања може засега да се одговори дека дискусиите не доведоа до никакво чудесно откритие, дека и натаму не се познати длабоките причини што доведуваат до здебелување.

Лекови?

Речено е, освен тоа, дека може да се ослаби само ако се ограничи земањето на храната, ако се јаде помалку, а дека различните лекови можат само да помогнат во тоа. На некои лекари вредноста на лековите пак, им изгледаше сосем сомнителна.

Значи, слабеење само со специјален режим во исхраната, но и со целосна поткрепа на болниот. Поточно — болниот навистина силно треба да сака да ослабе. (Прекумерно дебелите се третираат како болни, а дебелината како болест).

— Вистинска лага би било ако на болниот би му се тврдело дека ќе ослабне само ако пие лекови, дека неговите проблеми ќе се решат едноставно: со помош на средства за прочистување извлекување на водата од организмот, или со средства за намалување на апетитот, — рекол на симпозиумот професорот Тремолиер. Потребен е специјален режим, какс и довербата на болниот во лекарот. Всушност воедно се работи за вид психотерапија.

Помалку храна

Во таа психотерапија многу е значајно на дебелиот да му се разјасни **дека тој не јаде многу, но дека јаде премногу за својата конструкција, дека неговиот организам бара помалку храна.** Тоа е вистина — на еден човек склон кон дебелење му се доволни само 2.500 калории, од нив да создаде нов килограм тежина, додека на средно полните луѓе за тоа им се потребни 6.000 калории а на слабите цели 9.000 калории.

Наутро: ЕКСПРЕС ТОАЛЕТА

За дотерувањето наутро ви требаат четврт до половина час. Еве што советуваат козметичарите:

Откако ќе се измиете, освежете го лицето со лосион (што тонизира, ги стега порите, ја освежува кожата — на пример, „Акватан" — тонизирачки лосион). Ставете крем на лицето и тоа пред појадокот, за да има време да се упие. Ако веднаш ставате пудра ќе направите дамки од пудра на лицето. По појадокот ставете ја внимателно пудрата (најдобро со парче вата). Ако веѓите ви се светли зајакнете ја нивната боја со крејон (но тоа можете да го одбегнете, ако ги бојадисате кај вашиот фризер, исто како и трепките). Намачкајте руж на усните, а потоа исчеткајте ја косата и уредете ја фризурата.

ДОЖД ВО НИЈАГАРА

ХЕРБЕРТ ФРЕЈИ

1

Во специјалниот авион што лета за Нијагара е пронајден труп на еден од патниците. Кој го убил и зошто?

Главниот истражувач на Меѓународната воздухопловна компанија Рон заедно со повеќе агенти и нови познаници ја исполнува наредбата на директорот на компанијата за да го пронајде убиецот. Тој е меѓу нив...

Тоа се недоискажани извадоци од мотивите на овој наш роман.

Пишуван со лесен стил, со драматични пресврти, возбудливи ситуации и напнати моменти, романот е значајно достигнување во литературата на криминалните романи, го плени секој читател.

Од денес следете го и вие овој наш роман во продолженија.

Волтер Пит, директор на компанијата, ме задолжи да поднесам извештај за смртта на Ерик Кондид. Нагласи дека сака тоа да го направам многу прецизно.

Извештајот му беше потребен затоа што по полициските испитувања се појавија нови моменти кои укажуваа на фактот дека смртта на Ерик Кондид не беше последица на несреќа, како што се мислеше порано, туку дека се работи за злосторство.

Обдукцијата на трупот покажала дека Кондид бил жртва на труење, и тоа со отров кој делува дури по определено време и кој му бил ставен пред да отпатува со авионот.

Јас бев главен истражувач на Меѓународната воздухопловна компанија, па е разбирливо дека сиот се предадов на оваа работа. Сакав по секоја цена нешто да откријам, сакав да направам нешто вонредно. Но, очигледно уште во почетокот нешто сум збунет, па мислам оти ќе биде најубаво да ја почнам приказнава сосем од почетокот. Сметам оти така ќе бидам појасен и ќе го задоволам директорот чија доверба ми е многу важна.

Се сместив удобно покрај бирото, а во скутот ми седеше счучурена Ненси.

Ова име го носи симпатичната, русокоса девојка, кон која ѝ припаѓаше сета моја слабост и која во мојата установа ги обавуваше работите на секретарка. Мене, всушност никогаш не ми беше јасно во што се состои нејзината работа. И токму кога бев длабоко замислен во таа мила девојка размислувајќи за нејзината убавина, заѕвони телефонот.

Ако во потсвеста случајно не ми беше се увртело дека тоа може да биде директорот, би го оставил овој глуп телефон да ѕвони колку што сака. Но, оваа мисла ме освести.

Ја оставив девојката и ја подигнав слушалката.

Ме викаа од контролната кула Ц.

— Ноленд, дојдете веднаш во кулата. Се случи несреќа во специјалниот авион што лета за Нијагара.

Имав само толку време да изговорам „да", а слушалката од другата страна веќе беше спуштена. Веднаш го облеков мантилот за дожд, ја ставив шапката на глава и излетав низ вратата. Пред да излезам, Забележав како Ненси тажно ми се потсмевнува. Бев трогнат и се вратив да ја бакнам. Но, заради тие ситни слабости во моментот горко се покајав: нејзините нежни раце така цврсто ме стегнаа околу вратот, што дури не можев да се ослободам без болка. Нежното дете имаше сила и енергија на полип.

Сепак успеав да излезам од мојата канцеларија и се упатив кон контролната кула Ц која се издигнуваше недалеку од мојата зграда на источната страна од аеродромот.

Надвор сѐ уште паѓаше дожд, кој почна околу 3 часот попладне, а сега е околу 8 часот навечер. Брзав и по неколку минути стигнав до вратата на контролната кула. Се стрчав по скалите прашувајќи се што ли можело да се случи во специјалниот авион. Одговорот ме чекаше во халата на кулата Ц.

Тоа е голема тркалеста просторија со стаклени ѕидови кои им овозможуваат на службениците непречено да го контролираат овој дел на пистата за спуштање на авиони. Во едниот дел од просторијата се наоѓаше комплетна радио-станица за примање и предавање. Радио-телеграфистот секој момент можеше да воспостави врска со секој авион. Во халата беа сместени и разни други уреди на кои јас многу не им обрнував внимание. Се упатив кон радио-станицата, бидејќи таму, недалеку од Фред, еден од телеграфистите, кој во моментот се наоѓаше на служба, се наоѓаше директорот. Се сврте кон мене гледајќи ме така чудно како да гледа некое возвишено суштество. Си помислив, овој мора многу да е загрижен.

— Што се случило? — прашав.

— Труп во авион — ми одговори ладно, а тонот со кој ги изговараше тие зборови говореше дека тој е задлабочен во сосем други мисли.

— Труп? — повторив.

— Да. Една од стјуардесите во пронајде во тоалетната просторија. Секако ,тоа е еден од патниците.

Директорот се заврте кон човекот кој раководеше со радио-станицата.

— Фред, повторно барај врска. Штом ќе добиеме сѐ ќе дознаеме подробно и наполно точно. Поручникот Адамс рече оти ќе стигне за неколку минути.

— Навистина одвратна и непријатна работа, — реков за да го објаснам некако овој случај.

— Да, одвратна, барем така се чини — повтори по мене директорот.

Запалив цигара и почнав да се вртам низ собата, чекајќи Фред да воспостави врска со авионот. Се приближив кон широкиот прозорец гледајќи надвор. Пистата за спуштање се преливаше од разни бои, а дождот сѐ уште паѓаше. Се чинеше како никогаш да нема да престане. Една прекрасна птица блесна во ноќта и почна да се спушта на пистата, додека другите кои во моментот стигнуваа на аеродромот, појдоа надесно на другата писта.

Оваа глетка секогаш ме воодушевувала. Бев уште дете кога сонував дека ќе бидам великиот Питер Ноленд, главен пилот на американската авијација! Овие мисли ме потсетија на некои тажни и тешки моменти како на пример: војната во Кореја. Настојував повеќе да не мислам за тоа.

Со сегашната работа бев сосем задоволен и работата ми се допаѓаше. Туку што запалив друга цигара Фредовиот глас ме тргна од размислувањето.

— Тие се — му рече Фред вознемирено на директорот.

— Речете им сѐ нека кажат — го прекинав одеднаш. — Подоцна ќе поставуваме прашања.

Радио-телеграфистот побрза да ја изврши мојата наредба.

— Контролна кула Ц. Контролна кула Ц. Го повикуваме авионот КВ—247. Ноленд бара сѐ точно да раскажете! —

Пред да почнат да кажуваат, сакав да се снабдам со бележник за да ги забележам најважните искази. И кога се испружив со сета своја должина за да го дофатам бележникот го забележав порачникот Адамс кој влегуваше жав поручникот Адамс кој влегуваше

(Продолжува)

ФЕЉТОН

АТАНАС СТЕФАНОВ

Од нашето историско минато

СЛЕДБЕНИЦИ НА „СОЛУНСКИТЕ АТЕНТАТОРИ“

1

И по задушувањето на Илинденското востание голем број чети не го положија оружјето, туку продолжија да се борат уште неколку години — до времето кога веќе се согледуваше блискиот крај на Отоманската држава. И тој период од историското минато на Македонија изобилува со славни подвизи на одделни чети и борци, а најинтересна е таканаречената епопеја на „Ножот“ — еден скалест врв над село Ракле.

Непобитна вистина е дека Илинденското востание е објавено предвреме и дека, во крајна линија, е исфорсирано од заинтересирани кругови надвор од Македонија. Гоце Делчев, загина само три месеци пред востанието кај село Баница, Серско, и не беше сведок на трагедијата што по 4 август 1903 година го снајде македонскиот народ. Својата жед за слобода, идеализмот и решеноста на секаква револуционерна саможртва во интересе на слободата ги платија со животот стотици и илјадници храбри македонски луѓе и во борбите по ликвидирањето на востанието.

Во тоа трагично време повеќето четници не беа свесни за вистинската политичка положба во Македонија. Дури и голем број војводи знаеја само за дадената клетва, а всушност ги растураа силите во пресметки со пропагандите на заинтересираните соседни држави на Македонија: Бугарија, Србија и Грција. По таков начин и турските воени сили беа олеснети во борбата со македонските чети, зашто имаат незаменливи помошници во оние што имаа интерес што повеќе такви групи да бидат сотриени.

Чета македонски „камикази“ откажува послушност

Набрзина беа организирани четите кои во летото 1907 година оперираа во Азот и Поречието. На чело со војводите Михаил Чаков, Петар Ацев, Мирчо Најдов и други, близу двесте одлично опремени борци се најдоа на Никодимската планина. Требало да пристигне и војводата Иван Наумов Алјабака. И токму кога старешините решавале како да се пресметнат со познатиот во тие краишта Јован Бабунски, пристигнала веста дека голема турска војска се движи низ Мариовско со задача да ги ликвидира четите, а освен тоа турски воени единици во забрзан марш биле забележани и по патиштата што водат кон Велес.

Тогаш собраните на советувањето војводи брзо решиле да ги прегрупираат силите со кои располагале во моментот, за да се избегне судирот со далеку помногубројната непријателска војска и сите да се извлечат без жртви кон бескрајните мариовски шуми.

Сите дисциплинирано се распределиле по одредените места. Меѓу другото, било наредено да се напушти позицијата под карпестиот врв „Ножот“, во непосредна близина на селото Ракле.

(Продолжува)

М. Чедери Холме

РОМАН

Сега ти, Ларедо

1

Приватниот детектив Беањамино Ларедо, наречен Бени, решава разни криминални случаи. Тој е повикан да го расветли случајот околу смртта на Сузан Велс.

Но, кој ја убил?

Во текот на испитувањето се случуваат нови убиства. Бени се чувствува должен да ги расветли.

Детективот Ларедо со вонредна способност ги решава сите случаи. Тој работи сам — и решава сам.

Тој го пронаоѓа убиецот на Сузан Велс.

Пресудете сами! Сиромашкиот тој спиеше само шест часови, откако „заклучи“ еден случај со три по ред непосредни денови, би можел да подреме уште некој час.

Но, да! Спиев само шест часови кога тој црн ѓавол телефонот почна пак да ѕвони.

Еден ден ќе испитам кој ја измислил таа направа. Ако за ништо тогаш само во своите секојдневни клетви би можел да спомнувам уште едно име.

— Шефе, имаме важни вести — дежурниот агент Ненси така ми пожела добар ден.

— Кажи ми на брзина што е и оставиме на мир — му одговорив.

— Некоја Сузан Велс ве бараше. Рече да одите веднаш кај неа на улица 72, бр. 126, број стан 36. Изгледа дека е загрозена.

— Добро малечка. Оди да поспиеш. Благодарам.

Кога ја оставив слушалката прво помислив да поспијам уште пет — шест часови, но повикот ме вознемири. Се одлучив да станам. Ете, зошто секој телефонски повик значеше за мене вистинска животна опасност, ис то како и медот за мувите.

Да се претставам: се викам Беањамино Ларедо, но ако сакате да се запишете во листата на моите пријатели, најпрво не треба да ме исмејувате поради моето име и едноставно да ме викате Бени, американски. Имам триесет и четири години, црнпурест, со црна коса, вистински Мексиканец, висок околу 1,70 со два црни зулуфа, што особено им се допаѓа на жените. Професија приватен детектив. Мана: премногу брз. Телото ми е како географска карта ишарено од удари и куршуми и покрај тоа што судири никогаш не сум барал. Што се однесува до судирите, имам својства на пипки за откривање на подземни извори на вода. Ако ги намирисам ги откривам и навлекувам на себе.

Ѓаволска работа навистина!

Бидејќи така донекаде се запознавме, ќе ви речам уште нешто: јас сум силен. Признавам дека и тоа е грешка, а потекнува од жешката мексиканска крв што ми тече во жилите. Кога ќе се најдам во опасност со пиштол в рака, потполно сум неодговорен и пукам. Ги мразам сите оние што го загрозуваат општеството, ги мразам луѓето кои се надвор од законот и нивните заштитници и кога ќе ми дојдат на нишан ги испраќам во мртвачница без големи церемонии.

Заради тоа би морал да бидам прогласен за добродетел на човештвото. Би морал да уживам благодарност од сите угледни сограѓани, но од сето тоа ништо. Ме избегнуваат, потценуваат и најмногу, сакаат воопшто да ме нема.

Ах, човешка неблагодарност.

Додека се туширав, повторно почнав да размислувам за онаа Сузан Велс. Мора да се работи за некоја осамена девојка која се плаши дека ќе биде грабена. — Или пак можеби за постара хистерична жена? Ги имав различни. Во поголем број тоа се жени кои патот од помали прогонувања. Доволно е значи да се појавам таму како ангел кој ги тера демоните, да покажам жиро-сметка од банката и сите се задоволни: девојката која се чувствува спасена, Ненси која може да се надева на стипендија и потпишаните кои можат да допуштат по некое маченце повремено да го посети неговиот стан.

Додека се бричев, почнав да чувствувам крв што течеше низ моето лице. Тоа единствено можеше да значи: неволји и тоа големи. Се облеков полека, присилувајќи се на спокојство. На крајот го ставив пиштолот под пазуви. Допирот со таа ладна и пријателска направа ми даваше секогаш голема сигурност.

Улицата 72 се наоѓа на спротивната страна од Квинс, некаде на крајот од Бринкс, поради што бев присилен да се впуштам во долго и скапо возење со такси.

Зградата не беше така луксузна, но ни лоша. Имаше околу четириесет до педесет катови, а во неа мораше да живеат доста богати луѓе, така што заклучив дека и мојата пациентка морала да има некој долар. Прегледувајќи го списокот на станарите до влезот забележав дека Сузан Велс живее на шестиот кат. Го притиснав копчето за деветиот кат и влегов во лифтот штом дојде. Несакав да ме видат. Полека и сигурно слегов пеш неколку ката.

(Продолжува)

КРСТОСЛОВКА **1**

Хоризонтално: 1. Претседател на Алжир, 7. Шпанско женско име, 12. Фабрика во Гостивар, 14. Цртичка, 16. Две букви, 18. Кратенка за спортски клуб, 19. Старина, 21. Српска показна заменка, 22. Италијански весник, 24. Стар град во Мала Азија (наопаку), 25. Крајна точка на земјата, 26. Географски поим, 27. Две соглгаски, 28. Египетски бог на Сонцето, 29. Француски книжевник (нобеловец), 30. Грчка буква, 31. Град во ОАР (наопаку), 33. Град во ЧССР, 34. Последно и прво слово од азбуката, 35. Некогашен претседател на САД, 36 Хемиска ознака за рутениум, 37. Италијанска афримација, 38. Нагалено од Ристо, 39. Знак за аларм, 42. Женско име, 43. Неспокојна.

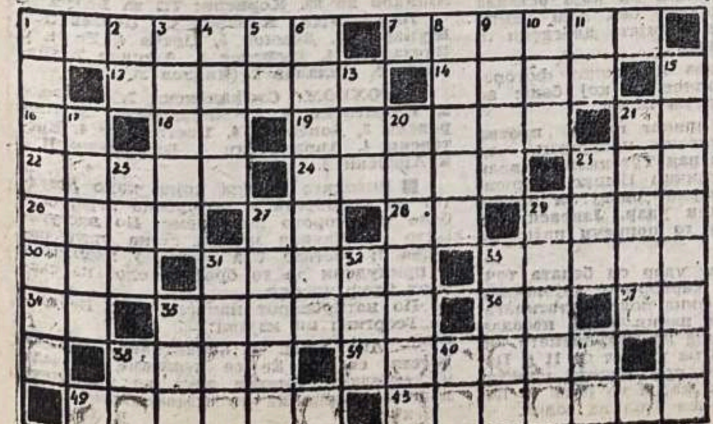

Вертикално: 1. Главен град на Романија, 2. Автомобилска ознака за коли од Нови Сад, 3. Кип (статуа), 4. Зимзелено дрво, 5. Презиме на артистката Вивиен, 6. Завршеток на столбовите во старо-грчката архитектура, 8. Татарски водач, 9. Личност од стриповите на Волт Дизни, 10. Народни игри, 11. Негација, 13. Крај на музичко дело, 15. Држава во Јужна Америка, 17. Женско странско име, 20. Насилник, 21. Наша фабрика за мотори, 23. Деминутив од Илија (срп), 25. Господин (полски), 27. Несреќа, 29. Парични единици во некои земји, 31. Наш детерџент, 32. Каша, 33. Козметички препарат, 35. Остров на Јадран, 38. Грчка буква, 40. Нота, 41. Мерка за површина.

Гај Монтон (САД)

ГАЛЕРИЈА НА КАРИКАТУРИСТИ

— Верувајте, тоа ми е само хонорарна диплома!

СПОРТ

СЛАБ ДЕН НА ДОМАШНИТЕ ВО X КОЛО НА МАКЕДОНСКАТА ЛИГА

РАБОТНИЧКИ — КАРАОРМАН 1:2. — Бекот на стружани Казими изби сам пред Спировски но промаши...

СОКОЛОВИЌ ГИ ВОСХИТИ НЕГОТИНЧАНИ

■ По 7 недели Вардар доживеа прв пораз на свој терен од Тетекс — 0:2 (0:1)

НЕГОТИНО. — Гледачи 1.500. Судија Ѓоко Августовски од Скопје — 4. Време сончево. Терен погоден за игра. Корнери 9:2 за Вардар.

ВАРДАР: Гилевски 4, Иванов 2, Ристевски 3, Наумовски 2, Ризов 4, Петровски 3, Георгиев 2, Бојаџиев 2, Костадинов 3, Ивановски 3, Митков 2.

ТЕТЕКС: Вучевски — (Коцевски од 35 мин. 4), Ѓуровски 3, Јовановски 4, Манојловски 4, Ибраими 3, Неделковски 4, Зафировски 3, Краљевиќ 4, Блажевски 4, Соколовиќ 5, Форчевски 3.

■ Вардар, кој 7 недели по ред не знаеше за пораз, им приреди на своите симпатизери големо разочарување. На сопствен терен заслужено е поразен од тетовските текстилци! Разиграниот Соколовиќ на двапати го совлада инаку солидниот Гилевски и ја реши средбата.

— Победата на гостите е наполно заслужена, ни рече челнот на управата на Вардар Ристе Поповски. Тие, за разлика од нашите играчи за сето време машки се бореа и нивните напори дадоа плод. Соколовиќ ме воодушеви со својата игра.

Стрелецот на двата гола Слободан Соколовиќ, беше пресреќен по средбата:

— Во Тетово си одиме со два заслужено освоени бода. Кој на ова се надеваше пред натпреварот? Во фудбалот победува оној кој ќе даде повеќе голови. Во второто полувреме неготинчани пропуштија неколку идеални шанси за гол. Кај Вардар ми се допадна Ризов и Гилевски, а кај нас најдобар беше Манојловски.

■ Во 35 мин. дојде до немил инцидент кој заврши без посериозни последици. Во врска со ова делегатот на ФСМ Ацо Ивановски ни изјави:

— Во мешаницата учествуваа по неколку играчи од обете страни. Судијата требаше да ги исклучи Соколовиќ и Наумовски.

М. МИШКОВ

ТАБЕЛА НА МАКЕДОНСКАТА ЛИГА

Брегалница	10	8	1	1	24: 8	17
Металец	10	5	2	3	20:15	12
Вардар	10	4	4	2	16:17	12
Тетекс	10	4	3	3	18:10	11
Пелагонија	9	4	1	4	15:10	11
Охрид	10	4	2	4	27:27	10
Беласица	10	4	2	2	15:17	10
Караорман	10	4	2	4	21:20	10
КСК	10	3	3	4	19:22	9
Тиквеш	10	4	1	5	19:24	9
Работнички	9	2	3	4	9:15	7
Кожуф	10	3	1	6	15:24	7
Напредок	10	2	3	5	17:29	7
Југохром	10	3	0	7	18:38	6

БРЕГАЛНИЦА НЕДОСТИЖНА?

● Во дерби меч среде Кавадарци штипјани го совладаа Тиквеш со 3:1 (2:1) и си го осигурија есенскиот примат

КАВАДАРЦИ. — Гледачи 2.500. Судија Александар Несторовски од Битола — 3. Време сончево. Терен погоден за игра. Стрелци: 0:1 Каракашев во 14, 1:1 Зафировски во 16, 1:2 Чупев во 37, 1:3 Чупев во 52. Корнери 6:2 за Тиквеш.

ТИКВЕШ: Шарчевиќ 3 ,Каров 3, Малинков 2 (Трифунов 3), Грозданов 3, Камчев 4, Петрунчев 3, Жиров 2, Сингелиев 2, Тотов 1, Клашев 2, Зафировски 3.

БРЕГАЛНИЦА: Ефремов 3, Иванов 3, Манушев 4, Хаџиев 4, Ципушев 4, Нацаков 3, Чупев 3, Јакимов 2 (Хилјадников 2), Ражанков 3, Гордош 4, Каракашев 3.

■ Победата на штипјави /во дерби средбата на есенскиот дел е наполно заслужена. Гостите играа посредено и технички подотерано. Ако, воопшто, треба да се бара причината за неуспехот на кавадарчани, тогаш вината ја сносат сите единаесетмина. Тие овој пат ги манифестираа сите свои слабости: играа конфузно и неповрзано, а во навалата беа неснаодливи и правеа почетнички грешки (Тотов).

— Денешната игра е една од најслабите што досега ја дал Тиквеш, смета тренерот н адомашните Јосков. Бевме уверени во победата. Меѓутоа. . .

Во тимот на Брегалница преовладува исто мислење:

— Ме чуди Тиквеш да игра толку слабо, се праша Каракашев. Овие бодови не ни беа предвидени, но ги освоивме сосем заслужено.

Т. НАУМЧЕВСКИ

СУДИЈАТА — НАЈСЛАБ НА ТЕРЕНОТ

● Во Охрид Металец водеше со 2:0 но домашните изедначија — 2:2 (1:2)

ОХРИД. — Гледачи над 2.500. Судија Благоја Келтановски од Прилеп — Време сончево. Терен добар. Стрелци: 0:1 Ефтимовски во 14, 0:2 Велковски во 31, 1:2 Точко во 43 и 2:2 Точко во 52. Корнери 7:1 за Охрид.

ОХРИД: Савиќ 3, Алексовски 3, Ристевски 3, Маринковски 3, Грдановски 3, Ѓорговски II 4, Ангелевски 3, Точко 4, Малинко 4, Ѓоргоновски I 3.

МЕТАЛЕЦ: Симиќ 3, Михајлов 3, Малов 2, Фотевски 3, Мечкаров 3, Крајчев 3, Димитровски 2, Велковски 2, Блажевски 3, Ефтимовски 4, Јовановски 2.

■ Охриѓани заслужија да освојат повеќе од бод. Во текот на целиот натпревар тие беа понадмоќни, но неефикасната навала не успеа повеќе од два пати да го совлада солидниот Симиќ. Судијата Келтановски беше најслаб човек на теренот и на повеќе пати со своите неразбирливи решенија ги оштети домашните и на тој начин предизвика оправдан револт кај присутните.

По натпреварот капитенот и најдобриот играч на Металец Ѓуре Ефтимовски ни рече:

—Среќен сум што освоивме бод. Сега со пореални шанси се вклучуваме во борбата за првото место.

— Заслужиевме да освоиме повеќе од бод, смета капитенот на Охрид Мариновски. Судијата не оштети со еден пенал.

К. ЗАРОВ

ПРВ ЗАГУБЕН БОД ВО БИТОЛА

● КСК беше на двапати во водство но Пелагонија успеа да спаси бод на свој терен 2:2 (1:2)

БИТОЛА. Гледачи околу 3.000. Судија Франц Кулеванов од Скопје — 3. Време сончево. Терен тревнат. Стрелци: 0:1 Насковски во 5, 1:1 Филиповски во 23, 1:2 Илиевски I во 27 и 2:2 Филиповски во 86. Корнери 16:3 за Пелагонија.

ПЕЛАГОНИЈА: Мицевски 2, Зисовски 3, Иванов 4, Тасевски 4, Нојков 4, Кочевски 4, Станковски 5, Јованов 5, Црнец 3, Грздановски 3 (Дојчиновски 3).

КСК: Насевски 4, Божиновски 4, Шкуртевски 3, Стевчевски II 4, Аритоновски 5, Николовски 4, Трајковски 3, Илиевски I 3, Насковски 4, Стојковски 3, Илиевски II 3.

■ Одбраната на кумановчани заслужува пофалби. Цели 90 мин. со крајни напори ги сопираше постојаните напади на Пелагонија чии напаѓачи неможеа да го пронајдат клучот за успех. Каков притисок мораа да издржат момчињата од Куманово, кои на своите дресови ги носеа броевите од 1 до 6 најдобро може да се види од односот на корнерите. Играта не беше толку добра колку што обилуваше со возбудливи ситуации. КСК се претстави како најсолидна екипа што есенва гостуваш во Битола. Особено импонираше борбеноста. Голманот Насевски со бравурозни паради на неколку пати ја спаси мрежата додека неговиот „визави" имаше слаб ден и ни се чини дека е најголем виновник за примените голови. На судијата можеме да му забележиме што не досуди школски пенал кога во 2 мин. Станковски беше грубо срушен во 16-сетникот.

Пред натпреварот го запрашавме капитенот на КСК Драган Аритоновски што мисли за средбата:

— Домашниот терен е голема предност. Ќе бидеме задоволни ако освоиме бод.

По натпреварот Аритоновски додаде:

— Радосен сум. Не очекував дека мојата подмладена екипа ќе се бори така срчано!

Во соблекувалната на Пелагонија владееше жалост. Голгетерот Филиповски ни рече:

— Игравме постојано пред гостинскиот гол, особено во вториот дел, но топката не нé сакаше. Бевме хендикепирани со неучеството на повредениот голгетер Атанасовски и крилото Николовски, кој беше изоставен поради несериозен однос кон тренинзите.

С. МАЧЕВСКИ

ТРИ ПЕНАЛИ ЗА 44 МИНУТИ!

● И покрај тоа што не реализира еден пенал Караорман заслужено го победи Работнички во Скопје со 2:1 (1:1)

Гледачи околу 2.000. Судија Стојмир Дабевски од Скопје — 2. Време и терен погодни. Стрелци 0:1 Ѓоргоновски I во 16 (пенал), 1:1 Филиповски во 25 (пенал, 1:2 Тутенковски во 75. Во 44 Ѓоргоновски I не искористи пенал.

РАБОТНИЧКИ: Спировски 3, Геговски 2, Жерновски 3, Јовановски 2, Стефановски 3, Јанеѓвски 2, Стојанов 2, Спасовски 3, Поер 2, Филиповски 3, Дедов 3. (Тренер А. Бојаџиев)

КАРАОРМАН: Младеновиќ 2, Казими 4, Т. Башуровски 2, Дуновски 3, Баута 3, Матовски 3, Ефтимовски 2, Тутенковски 4, Ѓоргоновски II 2 (Хаџиев 3), Ѓоргоновски I 3, Ковачевски 2. (Тренер П. Ѓоргоновски)

■ Конечно, по долги години, стружани славеа заслужен успех на Скопскиот стадион. Беа подобри, особено во второто полувреме и ако напаѓачите (и бекот Казими) беа поснаодливи, Работнички ќе беше и уште поуверливо поразен. Судијата направи низа грешки и во првите 44 минути досуди три пенали, од кои последните два, ни се чини, не постоеја.

— Топката мина покрај моите гради и се одби во стативата на која останаа траги, тврди струшкиот бек Аџи Демир Казими, кој според судијата Дабевски го скриви вториот пенал.

Ова го потврдува и нашиот фоторепортер Никола Трпчевски кој беше во непосредна близина на голот.

— Додека при првиот пенал протиа нас навистина постоеше прекршок, од страна на Геговски над Тутенковски вели голманот на Работнички Бошко Спировски, тогаш при вториот одвај ли имаше место за индиректен удар. Јаневски на дозволен начин му го попречи патот на Хаџиев . . .

Меѓутоа, вториот удар од белата точка на тренерот на Караорман, кој наедно е и лева полутка, мина покрај стативата:

— Сакав на ист начин да ја погодам мрежата! се туфкаше на полувремето несмасниот екзекутор на ударот од 11 м Перо Ѓоргоновски кој при првото изведување на најстрогата казна во 16 м. го погоди самиот горен лев агол на голот.

— Ако вака досега игравме ќе се боревме за првото место, гласеше заклучокот на капитенот Тутенковски, кој го постигна победоносниот гол а во текот на играта со неколкуте страотни удари го потврди називот „струшки топџија".

МЕТАФОРМОЗА НА ГЕВГЕЛИЧАНИ

● Преродениот тим на Кожуф го порази Напредок со 4:0 (1:0) и го напушти дното на табелата

ГЕВГЕЛИЈА. Гледачи 1.000. Судија Ацо Станинов од Т. Велес — 3. Време налик на пролетно. Терен тревнат и погоден. Стрелци: 1:0 Ангов I во 14, 2:0 Ангов I во 58, 3:0 Крстевски во 65 (пенал), 4:0 Проданов во 89. Корнери 12:5 за Кожуф.

КОЖУФ: Арџанов — , Толев 4, С. Карајанов 4, Васиљев 3, Крстевски 4, Миов 3, Проданов 3, Карајанов 3 (Трајков 3), Ангов I 5, Велков 4, Јанкулов 3.

НАПРЕДОК: Гугачевски 2, Савин 2, Костов 3, Митревски II 2, Томевски 3, Андреевски 3, Поповски 2, Поп Николов 3, Митревски I 2, Цветиќ 3, Манаковски 3.

■ Сувиот јазик на фактит ќе забележи дека домашните победија високо што ни одблизу не е реална слика на она што можевме да го видиме за 90 мин. Зашто Кожуф, покрај четирите гола, пропушти исто толку стопроцентни шанси. Почетокот навестуваше анемична и неинвентивна игра. Но, по водството домашните со брзи акции доминираа на теренот а гостите како да беа помирени со каков и да е пораз.

Најдобар играч на теренот беше Ангов I кој со своите итри и духовити пробиви внесуваше паника во противничката одбрана. Додека задоволните навивачи со бурни аплаузи ја поздравуваа победата, капитенот на Кожуф Арџанов ни изјави:

— Оваа победа ќе ни биде потстрек во борбата за опстанок. Сите несебично се боревме. Сметам дека успехот е заслужен.

Капитенот на Напредок Манаковски:

— Видовте и самите. Кожуф нé надигра и заслужено победи. Играта беше машка и фер.

М. МАРКОВСКИ

ПЛОД НА КОЛЕКТИВНА ИГРА

● Беласица катастрофално го порази Југохром со 7:0 (2:0) кој минатата недела со ист резултат го совлада Кожуф

СТРУМИЦА. — Гледачи 2.500. Судија Саздо Саздов од Штип — 4. Време сончево и тивко. Терен погоден. Стрелци: 1:0 Ашиков во 28, 2:0 Стојанов во 38, 3:0 Пантазиев во 47, 4:0 Ашиков во 54, 5:0 Георгиев во 59, 6:0 Георгиев во 88 и 7:0 Ашиков во 89. Корнери: 7:2 за Беласица.

БЕЛАСИЦА: Комаров 4, Џорлев II 4, Шумаров 3, Димков 5, Џртев 4, Ризов 4, Пантазиев 4, Георгиев 5, Ашиков 5, Стојанов 4, Џидалов 3 (Иванов 3).

ЈУГОХРОМ: Стефановски 2, Антевски 3, Блажевски I 2, Милошевски 3, Петровски 3, Доневски 4, Цветковски 4, Крстевски 4, Аврамовски 4, Блажевски II 2 и Ацевски 4.

■ Високата победа дојде како резултат на подобрата и поборбена игра, особено во второто полувреме. По влегувањето на Иванов играта стана уште поживa и гостите беа наполно надиграни и принудени да го бранат голот на слабиот Стефановски.

По натпреварот напаѓачот на Беласица Георгиев ни изјави:

— Ако вака — колективно, игравме досега, секако ќе се наоѓавме на чело на табелата. Сметам дека во наредните неколку кола ќе го надополниме загубеното.

Д. Колев

СПОРТ

РЕЗУЛТАТИ I ЛИГА		ИДНО КОЛО
Вардар — Раднички	1:0 (1:0)	Нови Сад — Вардар
Динамо — Црвена звезда	0:0	Сараево — Вележ
ОФК Београд — Хајдук	6:3 (1:2)	Раднички — Динамо
Партизан — Трешњевка	7:0 (3:0)	Црвена звезда — Партизан
Сараево — Риека	5:2 (4:1)	Трешњевка — ОФК Београд
Вележ — Нови Сад	0:0	Хајдук — Војводина
Војводина — Железничар	2:1 (0:0)	Риека — Железничар

2 БОДА ПОВЕЌЕ ИГРАЧА ПОМАЛКУ

● ВАРДАР ЗАБЕЛЕЖА СКРОМНА ПОБЕДА НАД НИШКИ РАДНИЧКИ — 1:0 (1:0) НО ОСТАНА БЕЗ МИЛОШЕВСКИ (ПОВРЕДЕН) И ЛАКИЌ (ИСКЛУЧЕН)

Желбата долга близу 17 месеци конечно е исполнета. Нишки Раднички, кој во летото 1962 година го исфрли Вардар од Првата лига благодарејЌи на еден подобро изведен пенал, го положи оружјето во првиот прволигашки дуел со Вардар. Резултатот е навистина скромен и не наполно ги задоволи гледачите, кои дојдоа да видат достојна „одмазда“ за минатогодишната елиминација. Меѓутоа, реваншот, сепак, успеа. Скопјаните забележија важна победа и си ја повратија самодовербата, која по двата последователни порази во лигата и извесната несигурност во првенствената пауза беше мошне расклатена.

Двата тешко спечалени бода беа скапо платени:

■ Вардар остана без голманот Милошевски, кој е потешко повреден во 32 мин. и без напаѓачот Лакиќ, кој заедно со гостинот Богдановиќ беше исклучен во 77 мин.

ДОБАР ОДГОВОР НА ЕДНА „ТАКТИКА“

Нишлиите ги открија картите уште на самиот почеток. Капитенот Јоциќ (бр. 6) почна со „ситни“ фаули и провоцирања што неговите колеги веднаш го прифатија. Намерата беше јасна: гостите сакаа уште еднаш да се повтори квалификациониот меч од 1962 г. кога со остра игра и тактика на нервирање ги исфрлија од такт фудбалерите на Вардар.

— Го очекувавме тоа, ни рече на крајот тренерот на Вардар Александар Томашевиќ, и подготвивме соодветна противигра. Така, противникот не само што

ТАБЕЛА — ПРВА ЛИГА						
Црвена Звезда	9	5	4	0	15: 8	14
Динамо	9	5	3	1	13: 5	13
ОФК Београд	9	4	4	1	18: 9	12
Сараево	9	4	3	2	17:12	11
Партизан	9	4	2	3	19:10	10
Вардар	9	3	3	3	13:13	9
Војводина	9	3	2	4	11:14	8
Железничар	9	3	2	4	12:15	8
Трешњевка	9	3	2	4	13:22	8
Раднички	9	2	3	4	10:11	7
Риека	9	2	3	4	11:18	7
Вележ	9	1	5	3	8:11	7
Нови Сад	9	1	5	3	7:14	7
Хајдук	9	1	3	5	9:14	5

не нé изненади туку и сам беше изненаден. Се покажа дека и нам може да ни конвенира остра игра! Дека Раднички не го избра најдобриот пат кон успехот сведочи неговиот пораз, кој мораше да биде повисок и исклучувањето на Богдановиќ, кој нереално го повлече и нашиот играч Лакиќ.

НЕПОТРЕБЕН СТРАВ

Пред почетокт на играта положбата во таборот на Вардар беше мошне критична — тројца играчи и тоа одбранбени, не беа способни за настап — обата бека Трајчевски и Илија Мојсов и капитенот Дацевски. Несреќата да биде поголема, по половина час игра Вардар остана и без Милошевски.

— Беше навистина критично, признава тренерот Томашевиќ. Но се покажа дека замениците играа солидно така што нивното натамошно учество во тимот веќе не постои сомнение. Важно е што целиот тим играше компактно и покажа дека ја пребродил кризата што го зафати кон крајот на минатиот месец. Во наредните настапи влегуваме со по голема сигурност и изгледи.

ГОЛ ШТО ВРЕДИ ДВА БОДА

Веројатно малумина знаат дека протагонистите на централниот настан единствениот гол — стрелецот Драган Лакиќ и голманот Миќо Кнежевиќ, се сограѓани. Тие заеднички го почнаа својот фудбалски стаж во Напредак (Алексинац) и како јуниори настапуваа заедно 1951 и 1952 г.

— Уште од тогаш знам дека слабата страна на Кнежевиќ му е левата, ни раскажуваше во соблекувалната. Па сепак, при изведувањето на слободниот удар во 18 мин. се решив за удар на десната страна. Низ поставениот „ѕид“ согледав мала „дупка“ и токму таму нишанев. Бев убеден дека ќе успеам...

Лакиќ навистина успеа! Постиг на ретко виден гол со страотен удар од околу 18 метри. Кнежевиќ не успеа ни да трепне:

— Тоа беше вистински проектил, промрмори на полувреме нишкиот голман. Знаев дека Лакиќ ќе ме изненади...

ИЗМЕНА НА ИГРАЧ САМО ДО 44 МИН.

Последната минута од првиот дел донесе прилично возбудување и протести во гледалиштето. Пред Вараждинац да го објави крајот на полувремето на теренот се појави вардаровиот ветеран Дацевски, како алтернација на својот млад заменик Спасовски. Додека дел од гледачите протестираа против ова решение, сметајќи дека Спасовски не заслужи да биде заменет, до спор дојде и на теренот. Судијата не сакаше да го прими Дацевски и го повика младиот халф на Вардар да се врати во игра.

— Правилата предвидуваат замена само до 44 мин., ни објасни на полувремето Вараждинац. Дацевски влезе на десетина секунди пред крајот и затоа не го примив...

На клупата на техничкото раководство на Вардар, всушност, беше донесено решение за измена на Ковачевски, кој не се чувствуваше најдобро. Меѓутоа, кога левото крило потврди дека ќе може да ги издржи и наредните 45 мин. тогаш на „дневен ред“ дојде Спасовски. Дацевски, меѓутоа, изгледа бавно се подготви за настап и така не успеа да заигра.

КОЈ КОГО УДРИ?

Нечистата и неспортска игра што повремено но системно се појавуваше на теренот достигна кулминација во 77 мин. По остриот дуел за топката Лакиќ и Богдановиќ, кој пред крајот на полувремето го замени Цекиќа, се обидоа физички да се пресметнат. Кој почна и кој кого удри е тешко да се каже зашто топката беше мошне далеку од нив. Го видовме само финалето — Лакиќ се испружи на земја колк ушто е долг!

■ Пред делегатот на ФСЈ Лазиќ од Приштина обајцата исклучени дадоа спротивни изјави:

ЛАКИЌ: Богдановиќ ме предизвикуваше со псовки а потоа ме удри. Јас само го турнав.

БОГДАНОВИЌ: Само замавнав но не удрив. Лакиќ падна сам!

■ На ова сите присутни во просторијата се насмеаја!

Делегатот се извлече дипломатски. И покрај тоа што прописите предвидуваат и тој да го каже своето мислење, во протоколот само запиша: „Следува писмено образложение“.

ЧОЧКОВ: НЕМАВ ТРЕМА!

Едно деби остана прилично незабележано, во сенка на другите настани. Наместо потешко повредениот Милошевски, од 32 мин., на голот на Вардар застана младиот дебитант Чочков. По Вучидолов, Дончевски и Спасовски тој беше четврти нов човек во тимот и сите се прашуваа дали и тој ќе успее во својата задача.

Почетокот беше несигурен но подоцна Чочков бранеше во сигурен стил.

— Воопшто немав трема, ни рече на крајот Чочков. Одамна чекав прилика да се појавам и мислам дека ја оправдав довербата. Најмногу се плашев од Совриќ. Има вонредно силен удар...

На крајот, да ја пренесеме и изјавата на тренерот на Раднички Душан Ненковиќ, кој наспроти мислењето на мнозинството, дека натпреварот не беше во прволигашки стил смета дека играта била солидна:

— Обата тима заслужуваат комплименти за играта. Вардар имаше повеќе среќа и победи заслужено...

Борис ПОП ЃОРЧЕВ

Бошалевски во Скопје

Фудбалерот на „Нови Сад“ Никола Бошалевски се наоѓа во Скопје и овој престој се поврзува со неговото евентуално враќање во Вардар. Во канцеларијата на Вардар не можеа да ни кажат ништо поодредено за оваа вест.

ВАРДАР — РАДНИЧКИ 1:0. — Кнежевиќ остана со празни раце но Сократ Мојсов (бел дрес) не ја уфрли топката во празниот гол

ПАК КОМПЛЕКС ДОМАШЕН ТЕРЕН

● ПРИШТИНА И НАНЕСЕ И ТРЕТ ПОРАЗ НА ПОБЕДА ВО ПРИЛЕП — 1:0 (1:0)

ПРИЛЕП. — Единаесетмината на Победа докажаа дека не можат да го положат на плеќи секој гостин. Смело забарикадираниот „приштински бедем“ остана неначнат благодарение на анемичната навала.

— Минатите натпревари што ги игравме на свој терен а ги загубивме, беа карактеристични за нашата несигурна одбрана. Но, овој пат и покрај едниот примен гол, одбраната беше подобар дел на тимот. Ние од навалата чесно се посрамотивме, ни рече ветеранот Атанасоски.

ДВЕ ПРЕЧКИ И ТРИ ГОЛ ШАНСИ

Никогаш досега екипата на Победа не била толку блиску до успехот. еРтко кога се случуваат „чуда“ на натпреварите, меѓутоа, овој пат нив ги имаше многу. Најпрвин Ангелески со глава го промаши целиот „фудбал“.

— Бев сам некаде кај пеналтикот. Будно ја следев акцијата. Во секој момент очекував центаршут. Крстевски, кој ја имаше топката во нозе ме „ѕирна“ и со ефе ја упати до мене. Меѓутоа, таа имаше премногу „фелш“ и шансата отиде во неврат.

Само неколку минути подоцна одново шанса за истиот играч. Нафрлената топка од Наков тој наместо во мрежата ја упатува во пречката!

Од 20 до 35 минута на второто полувреме голманот на Приштина Анастасовски има полни раце работа.

— Топката ја примив некаде кај центарот на игралиштето, вели Симон Велкоски за својот соло продор што можеше да биде гол. Никој од моите играчи не беше слободен. Се решив на продор и таму некаде на работ на шеснаесетникот испратив силен удар. Голманот на гостите беше истрчан но топката наместо во мрежа ја погоди пречката.

ГОЛОТ НЕ СЕ БРАНЕШЕ

Во соблекувалната на гостите радост и бакнежи. Најрадосен беше јунакот на натпреварот, феноменалниот Анастасовски, кој со своите бравурозни одбрани ги освои симпатиите на осум илјадната публика.

— Веќе шести натпревар как ја бранам вратата на Приштина Сум примил само еден гол. Инаку успехот против Победа за мене е најрадосен момент.

И Жуби,левото крило на гостите, беше пресреќен. Неговите ретки бегови по левата страна секогаш внесуваа паника во домашните редови.

— Мојот, гол не е само мое дело. Уште чесно не се ни загрејавме, а мојот соиграч Шопиќ красно се поигра со неколку играчи, ме „прочита“ дека вртчувам во празно и идеално ми даде дол фор. Од како се ослободив од мојата сенка Гарбевски, не ми беше тешко да ја начнам мрежата. Голманот беше немоќен.

ПАЗМАЊ: ПОБЕДА ИМАШЕ ПЕТ ИДЕАЛНИ ШАНСИ

Тренерот на Приштина Фрањо Пазмањ беше мошне разговорлив:

— Типична игра за бодови. Не убава и проткаена со духовити комбинации, туку првенствена средба што изобилствуваше со остри стартови. Имаше и грубости и симулирања. Но, во исто време остриот и машки фудбал сé повеќе доаѓа до израз. Инаку, прилепчаните требаше да слават победа. Навистина треба да бидеш уметник и да ги промашиш оние пет шанси што ги создадоа играчите на Победа. И за нас домашниот терен е комплекс.

КОНЕСКИ ИСТРЧУВА НА ТЕРЕН — ПОВРЕДЕН

Никој не може да ја објасни одлуката на техничкиот штаб на Победа за настапот на Конески. Уште кога истрчуваа на терен двете екипи, десната полутка на Победа Конески тромо ја влечеше ногата. Дека е сериозно повреден покажа и неговата игра на теренот.

ТАБЕЛА II ЛИГА — ИСТОК						
Сутјеска	11	8	1	2	19:13	17
Трепча	11	6	3	3	23:15	15
Раднички (Б)	11	5	4	2	18:11	14
Приштина	11	6	1	4	12: 6	13
Пролетер	11	5	3	3	22:15	13
Бор	11	5	3	3	19:16	13
Победа	11	5	2	4	24:18	12
Бачка	11	5	2	4	15:15	12
Будуќност	11	5	1	5	20:14	11
Железничар	11	4	2	5	15:15	10
Суботица	11	5	0	6	13:20	10
Срем	11	3	4	4	11:16	9
Борац	11	2	3	6	7:10	8
Јединство	11	3	1	7	18:26	7
Раднички (С)	11	2	2	7	11:24	6
Спартак	11	2	1	8	12:25	5

— Самиот јас настојував да играм! ни рече Конески.

■ Навистина чуден потег на техничкиот штаб, уште почудно од самиот Конески, зашто 45 минути Победа беше лишена од еден играч за кој се доби впечаток дека само статираше.

■ Во таборот на Победа по натпреварот гробна тишина. Секогаш говорливиот Илија Игнатовски, тренер на Победа, овој пат не сакаше да каже ни збор.

— Немам што да кажам!

Димитров, кој беше најдобар во слабата екипа на Победа крат ко го прокоментира натпреварот:

— Имавме многу шанси, но немавме среќа. Голот го примивме случајно. Топката нé не сакаше.

Тачко ЛОКВЕНЕЦ

РЕЗУЛТАТИ II ЛИГА — ИСТОК		ИДНО КОЛО
Победа — Приштина	0:1 (0:1)	Будуќност — Победа
Будуќност — Срем	1:0 (1:0)	Срем — Сутјеска
Бачка — Борац	2:0 (0:0)	Раднички (С) — Трепча
Пролетер — Раднички (Б)	4:2 (3:2)	Бор — Железничар
Спартак — Суботица	1:0 (0:0)	Суботица — Јединство
Јединство — Бор	2:1 (1:0)	Раднички (Б) — Спартак
Железничар — Радн. (С)	1:0 (0:0)	Борац — Пролетер
Трепча — Сутјеска	3:0 (2:0)	Приштина — Бачка

вечер

Мртви: 447 рудари
Тешко повредени: 219
Спасени: 713

МОСКОВСКИ ИЗНЕНАДУВАЊА

Парадата во Москва во чест на годишнината на Октомврисната револуција презентира две изненадувања. Едното беше видено — и повеќе остави впечаток на странските посматрачи — додека второто беше само слушано и многу повеќе им годеше на ушите на советските луѓе. Парадата покажа нов вид на советски „антипроектил" кој со своите својства — брзината, радиусот и прецизноста во пресретнувањето на непријателските проектили, предизвика сензација во светот. Тоа беше видено.

Виден беше но не и препознат седмиот советски космонаут. Но тој, иако нема право да ја носи титулата „космонаут бр. 7" рамноправно со другите „вистински" космонаути зборуваше преку радио Москва. Идниот вселенски човек, во недостигот на космонаутско искуство, зборуваше за развојот на вселенските науки.

Страотна експлозија кај Омуто

Токио, 11 ноември

Во еден од рудниците за јаглен кај местото Омуто, дојде до експлозија на запалив гас. Во подземните галерии на рудникот се наоѓале 1.399 рудари. Експлозијата се слушнала на десетина километри оддалеченост, а окната на проозрците во градот од 250.000 жители вчас се искршија.

Веднаш беа организирани работи за спасување и укажување на помош, но пречките биле огромни, затоа што отровниот чад на смртоносниот јаглен-моноксид се ширел во сите правци од подземните галерии на рудникот.

ПОТРЕСНИ ГЛЕТКИ

Спасувачките екипи се наоѓаа на местото на несреќата. Во одделни тунели екипите наидуваа на распарчени тела од рудари или мноштво луѓе задушени од отровниот гас.

Серија рударски несреќи: на 7 ноември овие рудари беа спасени во западногермаскиот рудник Ленгеде

Се покажаа страотни глетки кога големите електрични лифтови и рударски вагонетки излегуваа на површината со телата на мртвите или тешко повредените рудари. Блиската зграда на гимназијата е претворена во привремена мртвачница, каде што населението доаѓаше за да ги утврди идентитетите и да ги препознае своите татковци, мажи и браќа.

КАТАКЛИЗМА ВО ЈАМИТЕ

Рударот Дадашиге Цуцумига, кога спасувачките екипи го изнеле заедно со 26 рудари по 18 поминати часови повреден во една од затрупаните галерии на неколку стотини метри под земја, раскажа како дошло до оваа тешка несреќа. Околу 15 часот во саботата попладне, сите светла се угаснале во галеријата во која работела неговата група рудари, но тие на тоа не му придавале големо значење, туку продолжиле да работат под светлината на своите рударски светилки. Меѓутоа, набргу потоа во тунелите и галериите под земја се чула експлозија и настанал хаос. Дадашиге рекол дека со групата рудари потрчал кон излезот, но по 800 метри наишле на облаци од црн чад и почувствувале силен мирис на непријатен гас. Набргу почувствувале болки во главата и се обиделе да се вратат назад, но не се можело понатаму, затоа што ситуацијата и на другите страни била иста. По пат наидувале на трупови од своите задушени другари. Во последен момент до неговата група пристигнале спасувачките екипи и им помогнале да излезат од рудникот.

Експлозијата во овој најмодерно опремен рудник ја предизвикале најверојатно искри на електричните инсталации. Според неофицијалните извештаи, при оваа страшна несреќа загинале најмалку 455 рудари. За 102 лица се смета дека се исчезнати, разнесени на самото место на експлозијата. Од спасените рудари 219 се тешко повредени. Меѓутоа, властите сметаат дека бројот на загинатите не е дефинитивен, зашто екипите сé уште извлекуваат повредени и преживеани.

Несреќата во рудникот Омуто се смета за една од најтешките по онаа што се случила на 15 декември 1914 година на островот Киу Шиу, кога загинале 685 рудари.

164 ЖРТВИ ВО ЖЕЛЕЗНИЧКА НЕСЕЌА

По првите вчерашни извештаи за судар на два товарни и еден патнички воз на железничката раскрсница кај местото Цуруми, на железницата меѓу Токио и Јокохама, бројот на загинатите и повредените се наголеми значително. Спасувачките екипи извлекле под остатоците на товарните и патничките вагони 164 мртви и околу 70 повредени лица.

Железничките и полициските власти соопштуваат дека меѓу загинатите и повредените лица се наоѓаат најголем број младинци и младинки. Утврдено е дека до судирот на возовите дошло во моментот кога еден вагон од товарниот воз излегол од шините и се превртел на паралелниот колосек, по кој во тој момент се движел патничкиот воз од спротивен правец. За да биде несреќата поголема, по истата железница наишол уште еден товарен воз, кој налетал на остатоците од двата воза.

ПО СÉ — И ВУЛКАН

Токио, 11 ноември

Јапонија ја снајде и третата несреќа. Денеска дојде до ерупција на вулканот Сукурацима, кај градот Кагошима. На ерупцијата и претходеше силна експлозија, а потоа дојде до низа подземни удири. Две илјади метри висок столб чад и оган можеше да се види од 40 километри оддалеченост.

Најголема кражба во американската историја

Брза и вешта операција на њујоршките гангстери. Плен: накит за милион долари

На пладне, во центарот на Њујорк пред очите на целиот Менхетен е извршена гангстерска кражба на накит и злато во вредност од милион долари. Кражбата е извршена така што целата операција траела само неколку минути.

Беше точно 13 часот кога четворица гангстери, двајца во униформа на полицајци, а двајца маскирани, го сочекале во малата камионетка до заби наоружани возилото на транспортното претпријатие за превоз на скапоцености. Шестмината придружници на возилото, без оружје го следеле утоварувањето на накитот не насетувајќи дека од непосредна близина добро ги посматраат професионални гангстери. Бандитите сочекале утоварувањето да се заврши наполно и пред да успеат да ја затворат вратата на автомобилот прискокнале, им ставиле лисици на рацете и ги внесле во нивниот камион.

Потоа го одвезле возилото околу 200 метри, подалеку, ги собрале од него скапоценостите и побегнале оставајќи ја блиндираната кола пљачкосана.

Зашеметените чувари кои во првиот момент мислеле дека се работи за полициска акција преземена по погрешка против нив, алармирале. Притрчале вистински полицајци, се насобрал народ. Двајцата следбеници на фургонот изјавиле веднаш дека меѓу напаѓачите препознале двајца. Според нивните зборови, тие пред десетина дена, преправени во полициски агенти, го запреле фургонот „за да проверат" што носи.

За сензацијата веднаш се прочуло, затоа што гангстерите во оваа кражба „дигнале" повеќе отколку сите нивни претходници кои минатата година покрадоа разни менхетенски јувелири. Менхетенската операција по вредноста на украдените скапоцености досега ја надминува единствено кражбата на банкарските трезори и поштенските автомобили.

РИМ *ОД НАШИОТ ДОПИСНИК*

Комбинации околу министерските фотељи

ИЛЈАДА ПРОГНОЗИ ЗА СОСТАВОТ НА ИДНАТА ИТАЛИЈАНСКА ВЛАДА

Рим, 11 ноември (по телефон)

Сé уште нема крај на комбинациите околу распределбата на министерските фотељи! Иако за тоа официјалните — и најповиканите — молчат, дури би се рекло молчат со право, зошто на пополнувањето на министерските столици треба да му претходи договор за програмата на новата влада — оние неофицијални органи, под кои спаѓа секој и сешто, досега повеќепати ја оформија листата на министрите.

И покрај корективите, што благовремено се внесуваат, неофицијалните секој и сешто, во најголем број случаи, досега беа во право.

Дали во право и ќе останат? Зашто ,освен положбата на првиот министер, што сосема условно ќе ја прифати Алдо Моро, за останатите ресори не може ништо однапред да сé говори од простата причина што не се знае дали Моро ќе успее да постигне спогодба со социјалистите, социјал-демократите и републиканците, па според тоа и да состави влада.

БЕЗБРОЈНИ ПРЕТПОСТАВКИ

Меѓутоа, бескрајните комбинации на министерските листи имаат за своја основа бескрајни комбинации на претпоставки. Една од тие е дека до спогодба меѓу партиите на левиот центар сигурно ќе дојде, едноставно за тоа што заинтересираните партии сакаат да ја постигнат. Па така, се претпоставува натаму, преговорите во левоцентристичката коалиција ќе завршат со постигнување на политичко-економски договор. Тоа ќе биде кон 19—20 ноември. Веднаш по таа дата ќе се пристапи кон избор на министри.

Кои од истакнатите политички личности ќе бидат меѓу нив?

ЗА ШТО ТИЕ РЕФЛЕКТИРААТ

Како евентуални кандидати за шеф на ресорот за надворешни работи се спомнуваат тројца: Сарагат, Пичони и Фанфани.

Сарагат, поради тоа, како што се смета, ќе влезе во владата само под услов да го добие тоа министерство:

Пичони — тој е толку време на таа положба, што е просто неверојатно дека би сакал да ја напушти;

Фанфани — ќе го прифати тој ресор, само поради мотиви на престиж.

Но, Фанфани, наедно, се спомнува и како иден министер за внатрешни работи, со тоа што се гашниот шеф на тој ресор, Румор, би се преселил надвор од министерската палата. За него, имено, се говори дека ќе го замени Алдо Моро на должноста генерален секретар на Демохристијанската партија.

Што се однесува до социјалистите, тие во новата влада ќе добијат четири до пет министерства. Пјетро Нени, во својата седумдесетивтора година, ќе стане ,тоа се зема како сигурно, потпретседател, а, по секоја веројатност, Пјерачини ќе го напушти новинарството и ќе застане на чело на платниот список на некое министерство.

Што од сево ова ќе се исполни?

Тоа, се разбира, никој од сега не го знае. Но, ете, се претпоставува, се зборува и се озборува, па, кога сето ќе се ,собере нема основа да се верува, но уште помалку има основа да не се верува.

Душко Родев

вечер

Орган на Социјалистичкиот сојуз на Скопје

Издава — НИП „Нова Македонија"

УРЕДУВА РЕДАКЦИСКИ КОЛЕГИУМ

Главен и одговорен уредник:

ПАНЧЕ МИХАЈЛОВ

Адреса: Редакција „ВЕЧЕР", „Булевар ЈНА" — 68, Скопје

Претплата: за еден месец 500, за три 1.500, полугодишна 3.000, годишна 6.000 дин. За странство—двоен износ

Телефони: 27-18 и 27-22